

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2019/70

2019 m. sausio 11 d.

dėl ES ekologinio ženklo suteikimo rašomajam popieriui ir ES ekologinio ženklo suteikimo minkštajam popieriui ir jo gaminiams kriterijų

(pranešta dokumentu Nr. C(2019) 3)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo ⁽¹⁾, ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Europos Sąjungos ekologinio ženklinimo valdyba,

kadangi:

- (1) pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 ES ekologinis ženklas gali būti suteikiamas tokiems produktams, kurie per visą gyvavimo ciklą daro mažesnę poveikį aplinkai;
- (2) Reglamente (EB) Nr. 66/2010 numatyta, kad kiekvienai produktų grupei turi būti nustatyti konkretūs ES ekologinio ženklo suteikimo kriterijai;
- (3) Komisijos sprendimu 2011/333/ES ⁽²⁾ nustatyti produktų grupei „kopijuojamasis ir rašomasis popierius“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai. Komisijos sprendimu (ES) 2015/877 ⁽³⁾ tų kriterijų ir reikalavimų galiojimas pratęstas iki 2018 m. gruodžio 31 d.;
- (4) Komisijos sprendimu 2012/448/ES ⁽⁴⁾ nustatyti produktų grupei „laikraštinių popierių“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai. Sprendimu (ES) 2015/877 tų kriterijų ir reikalavimų galiojimas pratęstas iki 2018 m. gruodžio 31 d.;
- (5) Komisijos sprendimu 2009/568/EB ⁽⁵⁾ nustatyti produktų grupei „plonasis popierius“ taikytini kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai. Sprendimu (ES) 2015/877 tų sprendime 2009/568/EB nustatytų kriterijų ir reikalavimų galiojimas pratęstas iki 2018 m. gruodžio 31 d.;
- (6) 2017 m. birželio 30 d. atlikus ES ekologinio ženklo tinkamumo patikrą (REFIT), per kurią peržiūrėtas Reglamento (EB) Nr. 66/2010 ⁽⁶⁾ įgyvendinimas, padaryta išvada, kad reikia laikytis strategiškesnio požiūrio į ES ekologinį ženklą, be kita ko, kai tikslinga, sujungti labai susijusių produktų grupes;

⁽¹⁾ OLL 27, 2010 1 30, p. 1.

⁽²⁾ 2011 m. birželio 7 d. Komisijos sprendimas 2011/333/ES dėl ekologinių kriterijų, kuriais remiantis kopijuojamajam ir rašomajam popieriui suteikiamas ES ekologinis ženklas, nustatymo (OL L 149, 2011 6 8, p. 12).

⁽³⁾ 2015 m. birželio 4 d. Komisijos sprendimas (ES) 2015/877, kuriuo iš dalies keičiami sprendimai 2009/568/EB, 2011/333/ES, 2011/381/ES, 2012/448/ES ir 2012/481/ES, kad būtų pratęstas ekologinių kriterijų, taikomų tam tikriems produktams suteikiant ES ekologinį ženklą, galiojimas (OL L 142, 2015 6 6, p. 32).

⁽⁴⁾ 2012 m. liepos 12 d. Komisijos sprendimas 2012/448/ES, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą laikraštiniams popieriui (OL L 202, 2012 7 28, p. 26).

⁽⁵⁾ 2009 m. liepos 9 d. Komisijos sprendimas 2009/568/EB, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant Bendrijos ekologinį ženklą plonajam popieriui (OL L 197, 2009 7 29, p. 87).

⁽⁶⁾ Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1221/2009 dėl organizacijų savanoriško Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemos (EMAS) taikymo ir 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo įgyvendinimo peržiūros (COM(2017) 355).

- (7) vadovaujantis šiomis išvadomis ir pasikonsultavus su ES ekologinio ženklinimo valdyba, produktų grupės „kopijuojamasis ir rašomasis popierius“ ir „laikraštinis popierius“ reikėtų sujungti į vieną produktų grupę „rašomasis popierius“, į jos naują apibrėžtį įtraukiant abi senąsias produktų grupes su tam tikrais pakeitimais, kurių reikia atsižvelgiant į mokslo ir rinkos naujoves. Visų pirma naujojoje apibrėžtyje neturėtų būti senosioms produktų grupėms taikytos svorio ribos, taip aprėpiant platesnį standesnio popieriaus asortimentą;
- (8) be to, atsižvelgiant į peržiūrą, reikėtų padaryti tam tikrų produktų grupės „plonasis popierius“ apibrėžties pakeitimų, visų pirma, remiantis ISO standartu 12625–1, aiškiau atskiriant minkštąjį popierių ir galutinį minkštojo popieriaus gaminį; produktų grupę reikėtų pervadinti į „minkštasis popierius ir jo gaminiai“;
- (9) siekiant labiau atsižvelgti į gerąją šių produktų grupių rinkos praktiką ir į laikotarpio naujoves, tikslinga kiekvienai iš šių dviejų produktų grupių nustatyti naują kriterijų rinkinį;
- (10) naujaisiais kiekvienos produktų grupės kriterijais siekiama skatinti efektyviai naudojant energiją vykdomus gamybos procesus, kuriems vykstant išmetama mažiau cheminių medžiagų, prisidedančių prie vandentakių eutrofikacijos, atmosferos rūgštinimo ir klimato kaitos, riboti pavojingų cheminių medžiagų naudojimą ir skatinti naudoti žaliavas, gautas iš tvariai tvarkomų miškų, arba perdirbtas žaliavas, kurias naudojant sudaromos sąlygos pereiti prie žiedinės ekonomikos;
- (11) atsižvelgiant į abiejų produktų grupių inovacijų ciklą, naujieji kiekvienos produktų grupės kriterijai ir susiję vertinimo ir patikros reikalavimai turėtų galioti iki 2024 m. gruodžio 31 d.;
- (12) kadangi abi produktų grupės „rašomasis popierius“ ir „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ yra glaudžiai susijusios ir joms bus taikomi panašūs kriterijai, tikslinga priimti vieną sprendimą, kuriuo nustatomi abu kriterijų rinkiniai. Tai taip pat turėtų pagerinti schemų matomumą rinkos dalyviams ir sumažinti nacionalinėms valdžios institucijoms tenkančią administracinę naštą;
- (13) siekiant teisinio tikrumo, Sprendimą 2011/333/ES, Sprendimą 2012/448/ES ir Sprendimą 2009/568/EB reikėtų panaikinti;
- (14) gamintojams, kurių produktams pagal Sprendime 2011/333/ES, Sprendime 2009/568/EB arba Sprendime 2012/448/ES nustatytus kriterijus suteiktas atitinkamai kopijuojamojo ir rašomojo popieriaus, laikraštinio popieriaus arba plonojo popieriaus ES ekologinis ženklas, reikėtų nustatyti pereinamąjį laikotarpį, kad jie turėtų pakankamai laiko pritaikyti savo produktus, kad šie atitiktų naujus kriterijus ir reikalavimus. Taip pat gamintojams turėtų būti leidžiama kurį laiką po šio sprendimo priėmimo teikti paraiškas remiantis arba minėtais sprendimais nustatytais kriterijais, arba šiuo sprendimu nustatytais naujais kriterijais. Jei ES ekologinis ženklas suteiktas remiantis vienu iš senųjų sprendimų nustatytais kriterijais, jį turėtų būti leidžiama naudoti tik iki 2019 m. gruodžio 31 d.;
- (15) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Reglamento (EB) Nr. 66/2010 16 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Produktų grupei „rašomasis popierius“ priskiriami nekonvertuoto, be spaudos ženklų, švaraus, spalvoto arba nespilvoto iš plaušienos pagaminto ir tinkamo naudoti rašymo, spausdinimo arba konvertavimo reikmėms popieriaus arba kartono lakštai arba ritiniai.

Prie produktų grupės nepriskiriama:

- a) pakuotės;
- b) šilumai jautrus popierius;

- c) fotografinis ir savaiminio kopijavimo popierius;
- d) kvapnūs popierius;
- e) prie 2 straipsnyje apibrėžtos produktų grupės „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ priskiriamas popierius.

2 straipsnis

Produktų grupei „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ priskiriama:

- 1) nekonvertuoto minkštojo popieriaus, skirto konvertuoti į 2 punkte nurodytus gaminius, lakštai arba ritiniai;
- 2) minkštojo popieriaus gaminiai, tinkami naudoti asmeninės higienos reikmėms, skysčiams sugerti arba paviršiams valyti arba kelioms iš šių paskirčių; įskaitant šių rūšių minkštojo popieriaus gaminius, tačiau jais neapsiribojant: nosines, tualetines servetėles, veido servetėles, virtuvės ir buitinius rankšluosčius, rankšluosčius, servetėles, paklotukus ir pramonėje naudojamas šluostes.

Prie produktų grupės nepriskiriama:

- a) prie Komisijos sprendime 2014/763/ES ⁽⁷⁾ apibrėžtos produktų grupės „sugeriamieji higienos gaminiai“ priskiriami produktai;
- b) paviršiams valyti skirti gaminiai, kuriuose yra valiklių;
- c) minkštojo popieriaus gaminiai, dengti kitokiomis nei minkštasis popierius medžiagomis;
- d) kosmetikos gaminiai, apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1223/2009 ⁽⁸⁾, įskaitant drėgnas servetėles;
- e) kvapnūs popierius;
- f) prie 1 straipsnyje apibrėžtos grupės „rašomasis popierius“ arba prie Komisijos sprendime 2012/481/ES ⁽⁹⁾ apibrėžtos produktų grupės „spausdintas popierius“ priskiriami gaminiai.

3 straipsnis

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) plaušiena – popieriui gaminti naudojama plaušinė medžiaga, plaušienos gamykloje mechaniškai arba chemiškai gaunama iš plaušinės celiuliozės žaliavos (dažniausiai medienos);
- 2) pakuotės – iš bet kurių medžiagų pagaminti gaminiai gamintojo prekėms (nuo žaliavų iki gatavų prekių) laikyti, apsaugoti, tvarkyti, tiekti ir pateikti naudotojui ar vartotojui;
- 3) minkštasis popierius – mažos gramatūros popierius, pagamintas iš plaušienos, krepuotas sausuoju arba šlapiuoju būdu arba nekrepuotas;
- 4) minkštojo popieriaus gaminiai – gaminiai iš vieno arba kelių minkštojo popieriaus sluoksnių, sulankstyti arba nesulankstyti, su įspaudais arba be jų, laminuoti arba nelaminuoti, marginti arba nemarginti, gali būti atliktas baigiamasis apdorojimas.

⁽⁷⁾ 2014 m. spalio 24 d. Komisijos sprendimas 2014/763/ES, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą sugeriamiems higienos gaminiams (OL L 320, 2014 11 6, p. 46).

⁽⁸⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių (OL L 342, 2009 12 22, p. 59).

⁽⁹⁾ 2012 m. rugpjūčio 16 d. Komisijos sprendimas 2012/481/ES, kuriuo nustatomi ekologiniai kriterijai, taikomi suteikiant ES ekologinį ženklą spausdintam popieriui (OL L 223, 2012 8 21, p. 55).

4 straipsnis

1. Kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 produktui būtų suteiktas produktų grupės „rašomasis popierius“ ES ekologinis ženklas, jis turi atitikti tos produktų grupės apibrėžtį šio sprendimo 1 straipsnyje ir šio sprendimo I priede nustatytus kriterijus ir su jais susijusius vertinimo bei patikros reikalavimus.
2. Kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 66/2010 produktui būtų suteiktas produktų grupės „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ ES ekologinis ženklas, jis turi atitikti tos produktų grupės apibrėžtį šio sprendimo 2 straipsnyje ir šio sprendimo II priede nustatytus kriterijus ir su jais susijusius vertinimo bei patikros reikalavimus.

5 straipsnis

Produktų grupėms „rašomasis popierius“ ir „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ nustatyti kriterijai ir su jais susiję vertinimo ir patikros reikalavimai galioja iki 2024 m. gruodžio 31 d.

6 straipsnis

1. Administravimo tikslais produktų grupei „rašomasis popierius“ suteikiamas kodas 011.
2. Administravimo tikslais produktų grupei „minkštasis popierius ir jo gaminiai“ suteikiamas kodas 004.

7 straipsnis

Sprendimas 2009/568/EB, Sprendimas 2011/333/ES ir Sprendimas 2012/448/ES panaikinami.

8 straipsnis

1. Nepaisant 7 straipsnio, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie šiam sprendime apibrėžtos produktų grupės „rašomasis popierius“, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie Sprendime 2011/333/ES apibrėžtos produktų grupės „kopijuojamasis ir rašomasis popierius“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2011/333/ES nustatytas sąlygas.
2. Nepaisant 7 straipsnio, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie šiam sprendime apibrėžtos produktų grupės „rašomasis popierius“, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie Sprendime 2012/448/ES apibrėžtos produktų grupės „laikraštis popierius“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2012/448/ES nustatytas sąlygas.
3. Nepaisant 7 straipsnio, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie šiam sprendime apibrėžtos produktų grupei „minkštasis popierius ir jo gaminiai“, tiek paraiškos dėl ES ekologinio ženklo suteikimo produktams, priskiriamiems prie Sprendime 2009/568/EB apibrėžtos produktų grupės „plonas popierius“, pateiktos iki šio sprendimo priėmimo dienos, vertinamos pagal Sprendime 2009/568/EB nustatytas sąlygas.
4. Šio sprendimo priėmimo dieną arba po jos, tačiau ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d. pateiktos paraiškos suteikti ES ekologinį ženklą produktams, priskiriamiems prie produktų grupės „rašomasis popierius“ arba produktų grupės „minkštasis popierius ir jo gaminiai“, gali būti parengtos pagal šiuo sprendimu nustatytus kriterijus arba pagal atitinkamai Sprendime 2011/333/ES, Sprendime 2012/448/ES arba Sprendime 2009/568/EB nustatytus kriterijus. Tos paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kuriais remiantis jos parengtos.
5. Jei ES ekologinis ženklas suteikiamas pagal paraišką, kuri vertinama pagal Sprendime 2009/568/EB, Sprendime 2011/333/ES arba Sprendime 2012/448/ES nustatytus kriterijus, jį galima naudoti tik iki 2019 m. gruodžio 31 d.

9 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2019 m. sausio 11 d.

Komisijos vardu
Karmenu VELLA
Komisijos narys

I PRIEDAS

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO RAŠOMAJAM POPIERIUI KRITERIJAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

Kriterijų tikslai

Taikant kriterijus visų pirma siekiama sumažinti į vandenį išleidžiamų toksinių ir eutrofinių medžiagų kiekį ir su energijos vartojimu susijusią žalą bei pavojus aplinkai (klimato kaitą, rūgštėjimą, ozono sluoksnio nykimą, neatsinaujinančių išteklių eikvojimą). Šiuo tikslu kriterijais siekiama:

- mažinti energijos suvartojimą ir su juo susijusį į orą išmetamų teršalų kiekį,
- mažinant į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį ir susidarančių atliekų kiekį mažinti žalą aplinkai,
- mažinti su pavojingųjų cheminių produktų naudojimu susijusią žalą ar pavojų aplinkai ir
- saugoti miškus, reikalaujant, kad perdirbti arba pirminiai plaušai būtų gaunami iš tvariai tvarkomų miškų ir vietovių.

ES ekologinio ženklo suteikimo rašomajam popieriui kriterijai:

1. į vandenį ir orą išmetami teršalai;
2. energijos sąnaudos;
3. plaušai: išteklių saugojimas, tvari miškotvarka;
4. ribojamos pavojingosios cheminės medžiagos ir mišiniai;
5. atliekų tvarkymas;
6. tinkamumas naudoti;
7. ant pakuotės pateikiama informacija;
8. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija.

Ekologiniai kriterijai taikomi plaušienos gamybai, įskaitant visus sudedamuosius procesus nuo pirminių plaušų arba perdirbtų plaušų atvežimo į gamybos vietą iki plaušienos išvežimo iš plaušienos gamyklos. Popieriaus gamybai taikomi ekologiniai kriterijai apima visus popieriaus gamykloje vykdomus sudedamuosius procesus – nuo plaušienos paruošimo rašomajam popieriui gaminti iki vyniojimo ant pagrindinio ritinio.

Ekologiniai kriterijai neapima žaliavų (pvz., medienos), plaušienos arba popieriaus vežimo ir pakavimo. Neįtrauktas ir popieriaus konvertavimas.

Vertinimas ir patikra. Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jei reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų rezultatus, bandymų ataskaitas arba kitus duomenis, kuriais įrodoma atitiktis kriterijams, juos gali pateikti atitinkamai pareiškėjas ir (arba) jo tiekėjas (-ai), ir (arba) jų tiekėjai ir pan.

Kompetentingos įstaigos, pripažindamos patvirtinimus, pirmenybę teikia tiems patvirtinimams ir patikroms, kuriuos išdavė arba atliko pagal atitinkamus bandymų ir kalibravimo laboratorijų darniuosius standartus akredituotos įstaigos, ir toms pažymoms, kurias išdavė pagal atitinkamus gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigų darniuosius standartus akredituotos įstaigos.

Prireikus galima taikyti kitus bandymų metodus nei nurodytieji kiekvieno kriterijaus apraše, jei paraišką vertinanti kompetentinga įstaiga pripažįsta, kad jie lygiaverčiai.

Prireikus kompetentingos įstaigos gali reikalauti pagrindžiamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras ar apsilankyti vietoje, kad patikrintų atitiktį šiems kriterijams.

Rašomasis popierius turi atitikti visus susijusius tos šalies, kurioje jis pateikiamas rinkai, reikalavimus. Pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, kad gaminys atitinka šį reikalavimą.

Vartojamų terminų apibrėžtys:

1. orasausės masės tona – orasausės plaušienos tona (OMt), esant 90 % sausiui;
2. cheminė plaušiena – plaušinė medžiaga, gauta iš žaliavos pašalinus didelę dalį ne celiuliozės junginių, kuriuos galima pašalinti apdorojant chemiškai (verdant, pašalinant ligniną, balinant);
3. CMP – cheminė mechaninė plaušiena;
4. CTMP – cheminė termomechaninė plaušiena;
5. plaušiena, iš kurios pašalinti spaudos dažai – plaušiena, pagaminta iš perdirbti skirto popieriaus, iš kurio pašalinti dažai ir kiti teršalai;
6. dažikliai – ryškiaspalvės arba fluorescencinės organinės medžiagos, kurios atrankiosios sugerties būdu suteikia spalvą substratui. Dažikliai yra tirpūs ir (arba) naudojami taip, kad būtų bent laikinai suardoma jų kristalinė struktūra. Dažikliai substrate sulaikomi absorbcijos, tirpdymo ir mechaninio sulaikymo būdais arba susidarant joniniams arba kovalentiniams cheminiams ryšiams;
7. ECF plaušiena – balinta plaušiena, kurioje nėra elementinio chloro;
8. integruota gamyba – plaušienos ir popieriaus gamyba toje pačioje gamybos vietoje. Prieš gaminant popierių plaušiena nedžiovinama. Popieriaus ir (arba) kartono gamyba yra tiesiogiai susijusi su plaušienos gamyba;
9. mechaninės medienos plaušienos popierius arba kartonas – popierius arba kartonas, kuriame mechaninė medienos plaušiena sudaro didžiąją dalį plaušų;
10. metaliniai pigmentai ir dažikliai – dažikliai ir pigmentai, kuriuose daugiau kaip 50 % masės sudaro atitinkamų metalų junginys (-iai);
11. neintegruota gamyba – prekinės (parduoti skirtos) plaušienos gamyba gamyklose, kuriose nenaudojamos popieriaus gamybos mašinos, arba popieriaus ir (arba) kartono gamyba tik iš kitose gamyklose pagamintos (prekinės) plaušienos;
12. popieriaus gamybos mašinos brokas – popieriaus medžiagos, kurios išmetamos iš popieriaus gamybos mašinos proceso, tačiau kurių savybės leidžia jas vėl naudoti gamybos vietoje, grąžinant jas į tą patį gamybos procesą, kuriam vykstant jos susidarė. Šiame sprendime šis terminas neapima konvertavimo procesų, kurie laikomi skirtingais procesais nuo popieriaus gamybos mašinos procesų;
13. pigmentai – spalvotos, juodos, baltos arba fluorescencinės organinės arba neorganinės kietosios dalelės, kurios paprastai netirpsta nešiklyje arba substrate, į kurį jų dedama, ir kurios tokiame nešiklyje arba substrate nei fiziškai, nei chemiškai nepakinta. Jie išvaizdą keičia atrankiosios absorbcijos ir (arba) šviesos išsklaidymo būdu. Pigmentai paprastai disperguojami nešikliuose arba substratuose, skirtuose naudoti, pavyzdžiui, gaminant spaudos dažus, dažus, plastikus ir kitas polimerines medžiagas. Viso spalvinimo proceso metu pigmentai išlaiko savo kristalinę arba dalelių struktūrą;
14. perdirbti plaušai – plaušai, gauti iš gamybos atliekų arba iš namų ūkių, komercinių, pramoninių ar institucinių objektų, kaip galutinių gaminių naudotojų, atliekų. Šių plaušų pagal numatytąją paskirtį naudoti nebegalima. Prie perdirbtų plaušų nepriskiriamos per technologinį procesą susidarancios medžiagos, kurias galima vėl naudoti tame pačiame technologiniame procese (vietoje susidarantis arba pirktinis popieriaus gamybos mašinos brokas);
15. TCF plaušiena – balinta plaušiena, kurioje visiškai nėra chloro;
16. TMP – termomechaninė plaušiena.

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI

1 kriterijus. Į vandenį ir orą išmetami teršalai

Išankstinė būtina sąlyga – plaušienos ir popieriaus gamybos vieta privalo atitikti visus susijusius tos šalies, kurioje ji yra, teisinius reikalavimus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, prie kurios pridedami susiję dokumentai ir plaušienos tiekėjo (-ų) deklaracijos.

1(a) kriterijus Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS), siera (S), NOx, fosforas (P)

Reikalavimas grindžiamas informacija apie išmetamą kiekį, lyginant jį su nurodyta pamatine verte. Faktinio išmetamo kiekio ir pamatinės vertės santykis yra išmetamojo kiekio rodiklis.

Bet kurio atskiro išmetamojo parametro rodiklis turi neviršyti 1,3.

Visais atvejais bendras taškų skaičius ($T_{bendr.} = T_{ChDS} + T_S + T_{NOx} + T_P$) turi neviršyti 4,0.

Jei gamyba yra neintegruota, pareiškėjas pateikia skaičiavimus, apimančius ir plaušienos, ir popieriaus gamybą.

Plaušienos ir popieriaus gamybos bendras T_{ChDS} apskaičiuojamas, kaip nurodyta toliau (T_S , T_{NOx} ir T_P apskaičiuojami lygiai tokiu pačiu būdu).

Nustatoma su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi i susijusi svartinė (atsižvelgiant į plaušienos i dalį orasausės plaušienos tonoje) išmatuota ChDS vertė ($ChDS_{plaus.,i}$ išreikšta kilogramais orasausės masės tonai) ir visos vertės sudedamos. Laikoma, kad orasausės masės tonoje yra 90 % sausosios medžiagos, jei tai plaušiena, ir 95 %, jei tai popierius.

Tuomet su plaušiena susijusi ChDS svartinė vertė ir išmatuota su popieriaus gamyba susijusi ChDS vertė sudedamos ir taip gaunama bendra ChDS vertė ($ChDS_{bendr.}$).

Plaušienos gamybos svartinė ChDS pamatinė vertė apskaičiuojama taip pat – visų naudojamos plaušienos rūšių svartinių pamatinių verčių suma ir popieriaus gamybos pamatinė vertė sudedamos ir taip gaunama bendra ChDS pamatinė vertė ($ChDS_{pamat., bendr.}$). 1 lentelėje pateikiamos kiekvienos popieriui gaminti naudojamos plaušienos rūšies pamatinės vertės.

Galiausiai bendra ChDS vertė padalijama iš bendros ChDS pamatinės vertės:

$$T_{ChDS} = \frac{ChDS_{bendr.}}{ChDS_{pamat., bendr.}} = \frac{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (ChDS_{plaus.,i})] + ChDS_{pop. mašinos}}{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (ChDS_{pamat., plaus.,i})] + ChDS_{pamat. pop. mašinos}}$$

*1 lentelė***Su skirtingų rūšių plaušienos ir popieriaus gamyba susijusių išmetamųjų teršalų pamatinės vertės**

Plaušienos rūšis (popierius)	Išmetamieji teršalai (kg/OMt)			
	ChDS _{pamatinė}	P _{pamatinė}	S _{pamatinė}	NOx _{pamatinė}
Balintoji cheminė plaušiena (išskyrus sulfitinę)	16,00	0,025 0,09 ⁽¹⁾	0,35	1,60
Balintoji cheminė plaušiena (sulfitinė)	24,00	0,04	0,75	1,60
Magnefitinė plaušiena	28,00	0,056	0,75	1,60
Nebalintoji cheminė plaušiena	6,50	0,016	0,35	1,60
CTMP/CMP	16,00	0,008	0,20	0,25/0,70 ⁽²⁾
TMP arba trintos medienos plaušiena	3,00/5,40 ⁽³⁾	0,008	0,20	0,25
Perdirbtų plaušų plaušiena, iš kurios nepašalinti spaudos dažai	1,10	0,006	0,20	0,25
Perdirbtų plaušų plaušiena, iš kurios pašalinti spaudos dažai	2,40	0,008	0,20	0,25
Popieriaus gamykla (kg/t)	1,00	0,008	0,30	0,70

⁽¹⁾ Didesnioji vertė taikoma gamykloms, kuriose naudojamas eukaliptas iš regionų, kuriuose gausiau fosforo (pvz., Pirėnų eukaliptas).

⁽²⁾ Išmetamo NOx kiekio vertė, taikoma neintegruotoms CTMP gamykloms, kuriose plaušiena staigiai džiovinama naudojant biomase gautais garais.

⁽³⁾ Labai išbalintos mechaninės plaušienos (70–100 % plaušų gatavame popieriuje) ChDS vertė.

Jeigu toje pačioje gamykloje bendrai gaminama ir šiluma, ir elektros energija, iš bendros sumos galima atimti gamybos vietoje gaminant elektros energiją išmetamą S ir NOx kiekį. Gaminant elektros energiją išmetamų teršalų dalį galima apskaičiuoti pagal šią formulę:

$$2 \times (\text{MWh (elektros energija)}) / [2 \times \text{MWh (elektros energija)} + \text{MWh (šiluma)}].$$

Šioje formulėje elektros energija yra elektros energija, pagaminta kogeneraciniame jėgainėje. Šioje formulėje šiluma yra grynas šilumos kiekis, kurį kogeneracinė jėgainė tiekia plaušienai ir (arba) popieriui gaminti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius atitiktą šiam kriterijui įrodančius skaičiavimus bei bandymų duomenis ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus, įskaitant bandymų, atliktų taikant toliau nurodytus standartinius nuolatinės arba periodinės stebėsenos bandymų metodus (arba lygiavertčius standartinius metodus, pagal kuriuos gautus duomenis kompetentinga įstaiga priima kaip lygiavertės mokslinės kokybės duomenis), ataskaitas. ChDS – ISO 15705 arba ISO 6060; NOx – EN 14792 arba ISO 11564; S (sieros oksidai) – EN 14791 arba EPA Nr. 8; S (redukuota siera) – EPA Nr. 15A, 16A arba 16B; S kiekis mazute – ISO 8754; S kiekis akmens anglyse – ISO 19579; S kiekis biomasėje – EN 15289; Bendrasis P – EN ISO 6878.

Išmetamųjų teršalų kiekiui stebėti gali būti naudojami ir greitieji bandymų metodai, su sąlyga, kad jie reguliariai (pvz., kas mėnesį) tikrinami pagal atitinkamus pirmiau nurodytus standartus arba tinkamus jų atitikmenis. Vertinant ChDS, priimtina nuolatinė stebėseną, kurios pagrindas – bendrosios organinės anglies (BOA) analizė, su sąlyga, kad konkrečioje gamybos vietoje nustatyta BOA ir ChDS rezultatų koreliacija.

Jei eksploatavimo leidime nenurodyta kitaip, mažiausias matavimo dažnis yra: ChDS – kasdien, bendrojo P kiekio – kas savaitę. Iš katilų, kurių galia didesnė kaip 50 MW, išmetamas S ir NOx kiekis visais atvejais matuojamas nuolat, o iš katilų ir džiovyklių, kurių kiekvieno galia ne didesnė kaip 50 MW, – periodiškai, bent kartą per metus.

Duomenys pateikiami kaip metiniai vidurkiai, išskyrus atvejus, kai:

- gamybos kampanija vykdoma tik ribotą laikotarpį,
- gamykla yra nauja arba rekonstruota; tokiu atveju matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilaus gamyklos darbo dienas iš eilės.

Bet kuriuo atveju duomenys yra priimtini tik jei jie atspindi atitinkamą kampaniją ir jei atlikta pakankamai kiekvieno išmetamojo parametro matavimų.

Pagrindžiamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo dažnis ir pateikiamas ChDS, bendrojo P, S ir NOx taškų skaičiavimas.

Į orą išmetamas teršalų kiekis apima visą išmetamą S ir NOx kiekį, susidarantį gaminant plaušieną ir popierių, įskaitant ne gamybos vietoje generuojamą garą, tačiau atėmus gaminant elektrą išmetamų teršalų kiekį. Į matavimus įtraukiami regeneravimo katilai, kalkių degimo krosnys, garo katilai ir nemalonaus kvapo dujų deginimo krosnys. Įvertinamas ir pasklidusių išmetamųjų teršalų kiekis. Į ataskaitoje pateiktas į orą išmetamos S vertes įtraukiami oksiduotos ir redukuotos S kiekiai. Gaminant šiluminę energiją iš mazuto, anglių ir kito kuro, gaunamo iš išorės, kurio S kiekis yra žinomas, išmetamos S kiekius galima ne matuoti, o apskaičiuoti, ir į juos būtina atsižvelgti.

Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Kadangi integruotose gamyklose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų rodiklis, plaušienos gamybos išmetamųjų teršalų vertės prilyginamos nuliui, o bendri plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų kiekiai lyginami su atitinkamomis bendromis plaušienos ir popieriaus gamybos pamatinėmis vertėmis. Lygtyje turi atispindėti kiekvienos plaušienos rūšies, kuriai priskirta savitoji pamatinė vertė iš 1 lentelės, svartinė masė.

1(b) kriterijus. Adsorbuojamieji organiniai halogenai (AOX)

Šis kriterijus skirtas ECF plaušienai – plaušienai, kurioje nėra elementinio chloro.

Gaminant kiekvienos rūšies plaušieną, skirtą ES ekologiniu ženklu ženklinajam rašomajam popieriui gaminti, išmetamų AOX kiekis turi neviršyti 0,17 kg/Omt.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymų ataskaitas, parengtas remiantis AOX bandymų metodu ISO 9562 arba lygiaverčiu metodu, išsamius skaičiavimus, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus.

Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją, prie kurios pridedamas įvairių ECF plaušienos, naudojamos plaušienos mišinyje, rūšių sąrašas, jų atitinkami svertiniai koeficientai ir atskiri jų išmetamųjų AOX kiekiai, išreikšti kg orasausės plaušienos tonai.

Pagrindžiamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo dažnumas. AOX kiekis matuojamas tik tuose procesuose, kuriuose plaušienai balinti naudojami chloro junginiai. AOX kiekio nereikia matuoti neintegruotosios popieriaus gamybos nuotekose, nebalinamos plaušienos gamybos nuotekose ar kai balinama medžiagomis, kurių sudėtyje nėra chloro.

Į vandenį išleidžiamų AOX kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Informacija apie išmetamuosius kiekius pateikiama kaip metinis vidurkis, gautas iš ne rečiau kaip kas 2 mėnesius atliekamų matavimų rezultatų. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienas iš eilės. Jie turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Jei pareiškėjas visai nenaudoja ECF plaušienos, kompetentingai įstaigai pakanka pateikti atitinkamą deklaraciją.

1(c) kriterijus. CO₂

Gaminant technologinę šilumą ir elektros energiją iš iškastinio kuro (gamybos vietoje arba už jos ribų) išmetamo anglies dioksido kiekis turi neviršyti toliau nurodytų ribinių verčių.

1. jei popierius gaminamas vien iš (100 %) perdirbtos plaušienos, iš kurios pašalinti spaudos dažai, – 1 100 kg CO₂/t;
2. jei popierius gaminamas vien iš (100 %) cheminės plaušienos – 1 000 kg CO₂/t;
3. jei popierius gaminamas vien iš (100 %) mechaninės plaušienos – 1 600 kg CO₂/t.

Jei popierių sudaro koks nors cheminės plaušienos, perdirbtos plaušienos ir mechaninės plaušienos derinys, remiantis kiekvienos rūšies plaušienos dalimi mišinyje apskaičiuojama svertinė ribinė vertė. Faktinė išmetamo kiekio vertė apskaičiuojama kaip gaminant plaušieną ir popierių išmetamas kiekis, atsižvelgiant į naudotų plaušienos rūšių mišinį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir išsamius skaičiavimus, kuriais įrodoma atitiktis šiam kriterijui, ir susijusius pagrindžiamuosius dokumentus.

Kiekvienai naudojamos plaušienos rūšiai plaušienos gamintojas pareiškėjui pateikia vieną išmetamo CO₂ kiekio vertę, išreikštą kg CO₂/OMt. Pareiškėjas taip pat pateikia vieną atitinkamos (-ų) popieriaus mašinos (-ų), naudojamos (-ų) ES ekologiniu ženklu ženklinamam rašomajam popieriui gaminti, išmetamo CO₂ kiekio vertę. Jei gamykla integruota, galima pateikti vieną bendrą gaminant plaušieną ir popierių išmetamo CO₂ kiekio vertę.

Didžiausiam leidžiamam išmetamo CO₂ kiekiui nustatyti pareiškėjas nurodo, iš kokių plaušienos rūšių (t. y. cheminės plaušienos, mechaninės plaušienos ar perdirbtos plaušienos) sudarytas plaušienos mišinys.

Faktiniam išmetamo CO₂ kiekiui apskaičiuoti pareiškėjas nurodo, iš kokių atskirų tiekiamų plaušienos rūšių sudarytas plaušienos mišinys, apskaičiuoja svertinį vidutinį gaminant plaušieną išmetamo CO₂ kiekį ir prideda šią vertę prie popieriaus gamybos mašinos (-ų) išmetamo CO₂ kiekio vertės.

Į duomenis apie išmetamo CO₂ kiekį įtraukiami duomenys, susiję su visais neatsinaujinančiais kuro ištekiais, naudojamais plaušienos ir popieriaus gamybai, taip pat kiekis, išmetamas gaminant elektros energiją (gamybos vietoje ar už jos ribų).

Naudojami Komisijos reglamento (ES) Nr. 601/2012 ⁽¹⁾ VI priede nurodyti kuro išmetamųjų teršalų faktoriai.

Kai elektros energija gaunama iš tinklo, naudojamas išmetamųjų teršalų faktorius 384 (kg CO₂/MWh) pagal MEERP metodiką ⁽²⁾.

Skaičiavimų arba masės balanso laikotarpis grindžiamas dvylikos mėnesių trukmės gamyba. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, skaičiavimai grindžiami ne trumpesniu kaip 45 stabilaus gamyklos darbo dienų iš eilės laikotarpiu. Skaičiavimai turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Kai elektros energija gaunama iš tinklo, naudojama pirmiau pateikta vertė (Europos vidurkis), nebent paraiškos teikėjas pateiktų savo elektros energijos tiekėjo (sutartį sudariusio tiekėjo) vidutinių sąnaudų arba nacionalinio vidurkio nustatymo dokumentus – tokiu atveju paraiškos teikėjas vietoj lentelėje nurodytos vertės gali naudoti tą vertę. Dokumentai, kuriais įrodoma atitiktis, apima technines specifikacijas, kuriose nurodoma vidutinė vertė (t. y. sutarties kopija).

Skaičiuojant išmetamą CO₂ kiekį, įsigytos ir gamybos procesams sunaudotos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos energijos kiekis prilyginamas nuliui išmesto CO₂. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, įrodančius, kad gamykloje iš tiesų naudojama arba iš išorės perkama tokios rūšies energija.

2 kriterijus. Energijos sąnaudos

Šis reikalavimas grindžiamas informacija apie faktines energijos sąnaudas gaminant plaušieną ir popierių, palyginti su savitosiomis pamatinėmis vertėmis.

Energijos suvartojimas apima elektros energijos ir kuro sąnaudas šilumai gaminti, kurios išreiškiamos taškais ($T_{bendr.}$), kaip nurodyta toliau.

Bendras taškų skaičius ($T_{bendr.} = T_E + T_F$) turi neviršyti 2,5.

Pamatinės vertės energijos sąnaudoms apskaičiuoti pateikiamos 2 lentelėje.

Jei naudojamas plaušienos mišinys, atsižvelgiant į kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies proporciją (plaušienos *i* dalį orausės plaušienos tonoje) imamos svartinės pamatinės elektros energijos ir kuro sąnaudų šilumai gaminti vertės ir šios vertės sudedamos.

2(a) kriterijus. Elektros energija

Plaušienos ir popieriaus gamybos elektros energijos sąnaudos išreiškiamos taškais (T_E), kaip išdėstyta toliau.

Plaušienos gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi *i* susijusios elektros energijos sąnaudos ($E_{plaus.,i}$ išreikštos kWh/OMt) apskaičiuojamos taip:

$E_{plaus.,i}$ = įmonėje pagaminta elektros energija + pirкта elektros energija – parduota elektros energija.

Popieriaus gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Analogiškai apskaičiuojamos ir su popieriaus gamyba susijusios elektros energijos sąnaudos ($E_{pop.}$):

$E_{pop.}$ = įmonėje pagaminta elektros energija + pirкта elektros energija – parduota elektros energija.

Galiausiai taškai, apskaičiuoti plaušienos ir popieriaus gamybai, sudedami ir taip gaunamas bendras taškų skaičius (T_E):

$$T_E = \frac{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (E_{plaus.,i})] + E_{pop.}}{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (E_{pamat. plaus.,i})] + E_{pamat. pop.}}$$

Kadangi integruotose gamyklose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos elektros energijos sąnaudų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos sąnaudų rodiklis, plaušienos gamybos elektros energijos sąnaudų vertės prilyginamos nuliui, o popieriaus gamyklos elektros energijos sąnaudų vertė apima ir plaušienos, ir popieriaus gamybą.

⁽¹⁾ 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 181, 2012 7 12, p. 30).

⁽²⁾ Su energijos vartojimu susijusių gaminių ekologinio projektavimo metodika (angl. „Methodology for Ecodesign of Energy-related Products“).

2(b) kriterijus. Šilumos gamybos kuro sąnaudos

Plaušienos ir popieriaus gamybos kuro sąnaudos išreiškiamos taškais (T_K), kaip išdėstyta toliau.

Plaušienos gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi i susijusios kuro sąnaudos ($K_{\text{plauš.,}i}$ išreikštos kWh/OMt) apskaičiuojamos taip:

$K_{\text{plauš.,}i}$ = įmonėje pagamintas kuras + pirktas kuras – parduotas kuras – $1,25 \times$ įmonėje pagaminta elektros energija.

Pastaba.

1. Gaminant mechaninę plaušieną, dydžio $K_{\text{plauš.,}i}$ (ir jo įtakos skaičiuojant plaušienos T_K) skaičiuoti nereikia, nebent mechaninė plaušiena yra prekinė orasausė plaušiena, kurioje yra bent 90 % sausos medžiagos.
2. Kuro sąnaudos parduodamai šiluminei energijai pagaminti pridedamos prie parduoto kuro kiekio, nurodyto pirmiau pateiktoje formulėje.

Popieriaus gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Analogiškai apskaičiuojamos ir su popieriaus gamyba susijusios kuro sąnaudos ($K_{\text{pop.}}$, išreikštos kWh/OMt):

$K_{\text{pop.}}$ = įmonėje pagamintas kuras + pirktas kuras – parduotas kuras – $1,25 \times$ įmonėje pagaminta elektros energija.

Galiausiai taškai, apskaičiuoti plaušienos ir popieriaus gamybai, sudedami ir taip gaunamas bendras kuro taškų skaičius (T_K):

$$T_K = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{plauš.,}i \times (K_{\text{plauš.,}i})] + K_{\text{pop.}}}{\sum_{i=1}^n [\text{plauš.,}i \times (K_{\text{pamat. plauš.,}i})] + K_{\text{pamat. pop.}}}$$

2 lentelė

Elektros energijos ir kuro sąnaudų pamatinės vertės

Plaušienos rūšis	Kuro sąnaudos, kWh/OMt $K_{\text{pamatinė}}$		Elektros energijos sąnaudos, kWh/OMt $E_{\text{pamatinė}}$	
	Ne opp	Opp	Ne opp	opp
Cheminė plaušiena	3 650	4 650	750	750
Termomechaninė plaušiena (TMP)	0	900	2 200	2 200
Trintos medienos plaušiena (įskaitant presuotą)	0	900	2 000	2 000
Cheminė termomechaninė plaušiena (CTMP)	0	800	1 800	1 800
Perdirbta plaušiena	350	1 350	600	600
Popieriaus rūšis	kWh/t			
Nekreidinis plonas popierius, žurnalinis popierius (SC), laikraštinis popierius	1 700		750	
Kreidinis plonas popierius, kreidinis žurnalinis popierius (LWC, MWC)	1 700		800	

opp – orasausė prekinė plaušiena.

Vertinimas ir patikra (taikoma a ir b punktams). Pareiškėjas pateikia išsamius atitiktą šiam kriterijui įrodančius skaičiavimus ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus. Taigi, be kitų dalykų, nurodomos bendros elektros energijos ir kuro sąnaudos.

Pareiškėjas apskaičiuoja visas energijos sąnaudas, suskirstydamas jas į plaušienos ir popieriaus gamybos šiluminės energijos (kuro) ir elektros energijos sąnaudas, įskaitant energijos sąnaudas spaudos dažams pašalinti iš makulatūros, iš kurios gaminami perdirbti plaušai. Skaičiuojant energijos sąnaudas neįtraukiama energija, naudojama žaliavoms vežti, konvertavimo operacijoms ir popieriui pakuoti.

Į bendrą šiluminę energiją įtraukiama energija, gauta iš visų rūšių pirktinio kuro. Į ją taip pat įtraukiama šiluminė energija, atgauta deginant išviras ir gamybos procesų atliekas (pvz., medienos atliekas, pjuvenas, tirpalus, makulatūrą, popieriaus broką), ir įmonėje gaminant elektros energiją atgauta šiluminė energija. Tačiau pareiškėjas, skaičiuodamas bendrą šiluminės energijos kiekį, turi įskaičiuoti tik 80 % iš šių šaltinių gaunamos šiluminės energijos.

Elektros energija – grynoji iš elektros tinklo gauta elektros energija ir įmonėje pagaminta elektros energija, išmatuota kaip elektrinė galia. Nuotekoms valyti sunaudotos elektros energijos įtraukti nereikia.

Jeigu garas generuojamas kaip šilumos šaltinį naudojant elektros energiją, apskaičiuojama garo šiluminės energijos vertė, padalijama iš 0,8 ir pridedama prie bendrų kuro sąnaudų.

Kadangi integruotose gamyklose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos kuro (šilumos) sąnaudų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos sąnaudų rodiklis, plaušienos gamybos kuro (šilumos) sąnaudų vertės prilyginamos nuliui, o į popieriaus gamyklos kuro (šilumos) sąnaudų vertę įtraukiama ir plaušienos, ir popieriaus gamyba.

3 kriterijus. Plaušai, išteklių saugojimas, tvari miškotvarka

Plaušų žaliavą gali sudaryti perdirbti arba pirminiai plaušai.

Jokie pirminiai plaušai negali būtų gauti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų.

Visi plaušai turi turėti galiojančius kilmės patvirtinimo sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., Miškų valdymo tarybos (FSC) taikomą sistemą, Miškų sertifikavimo schemų pripažinimo programą (PEFC) ar lygiavertę sistemą, arba jie turi būti įtraukti į makulatūros važtaraščius pagal standartą EN 643.

Bent 70 % gaminiui arba gamybos linijai skirtų plaušų turi būti gauta iš miškų arba vietovių, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus ir atitinkančių nepriklausomos kilmės patvirtinimo sistemos reikalavimus, ir (arba) iš perdirbtų medžiagų.

Skaičiuojant regeneruotų plaušų kiekį neįskaičiuojamos pakartotinai panaudotos atliekos, kurias galima vėl naudoti tame pačiame procese, kuriame jos susidarė (t. y. vietoje susidarantis arba pirktinis popieriaus gamybos mašinos brokas). Tačiau sunaudojamas konvertavimo operacijų brokas (vietoje susidarantis arba išgytas) gali būti priskaičiuojamas prie perdirbtų plaušų dalies, jei jis įtrauktas į važtaraščius pagal EN 643 standartą.

Visai nesertifikuotai pirminei žaliavai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad žaliava būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Tvarios miškotvarkos ir (arba) kilmės patvirtinimo sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos turi būti akredituotos arba pripažintos pagal tą sertifikavimo sistemą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai įstaigai pateikia atitikties deklaraciją, prie kurios prideda galiojančią nepriklausomai išduotą ES ekologiniu ženklu pažymėto rašomojo popieriaus ir visų gaminiui arba gamybos linijoje naudojamų pirminių plaušų kilmės patvirtinimo sertifikatą. FSC, PEFC arba lygiavertės sistemos pripažįstamos kaip nepriklausomos trečiosios šalies sertifikavimo sistemos. Jei buvo naudojami perdirbti plaušai, o FSC, PEFC ar kitoks lygiavertis sertifikavimas nenaudotas, kaip įrodymai pateikiami važtaraščiai pagal standartą EN 643.

Pareiškėjas pateikia audituotus apskaitos dokumentus, kuriais įrodoma, kad bent 70 % gaminiui arba gamybos linijai skirtų medžiagų gauta iš miškų arba vietovių, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus ir atitinkančių nepriklausomos kilmės patvirtinimo sistemos reikalavimus, ir (arba) iš perdirbtų medžiagų.

Jeigu gaminyje arba gamybos linijoje naudojama nesertifikuota pirminė medžiaga, turi būti pateiktas įrodymas, kad nesertifikuotos pirminės medžiagos dalis neviršija 30 % ir kad jai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Jei pagal sertifikavimo sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų, pateikiami papildomi įrodymai, kad laikomasi šio reikalavimo.

4 kriterijus. Ribojamos pavojingosios cheminės medžiagos ir mišiniai

Kad įrodytų atitikti kiekvienam iš 4 kriterijaus subkriterijų, pareiškėjas visų pirma pateikia visų svarbių naudojamų cheminių produktų sąrašą ir atitinkamus dokumentus (pvz., saugos duomenų lapus arba cheminių produktų tiekėjų deklaraciją).

4(a) kriterijus. Labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų (angl. SVHC) ribojimas

Pastaba. Peržiūrimi visi popieriaus gamykloje naudojami procesiniai ir funkciniai cheminiai produktai. Kriterijus netaikomas cheminiams produktams, naudojamiems nuotekoms valyti, nebent išvalytos nuotekos sugrąžinamos į popieriaus gamybos procesą.

Popieriaus gaminyje cheminių medžiagų, nustatytų taikant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ⁽³⁾ 59 straipsnio 1 dalyje aprašytą procedūrą ir įtrauktų į Kandidatinį labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų sąrašą, koncentracija turi būti ne didesnė kaip 0,10 % masės. Nukrypti nuo šio reikalavimo neleidžiama.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad popieriaus gaminyje SVHC koncentracija yra ne didesnė kaip 0,10 % masės. Deklaracijai pagrįsti pateikiami visų popieriaus gamykloje naudojamų procesinių ir funkcinų cheminių produktų saugos duomenų lapai arba atitinkamos tiekėjų deklaracijos, liudijantys, kad nė viename cheminiame produkte SVHC koncentracija nėra didesnė kaip 0,10 % masės.

Cheminių medžiagų, laikomų SVHC ir įtrauktų į kandidatinių sąrašą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį, sąrašas pateikiamas adresu

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Remiamasi paraiškos pateikimo dieną galiojančiu sąrašu.

4(b) kriterijus. Su klasifikavimu, ženklinimu ir pakavimu (angl. CLP) susiję apribojimai

Pastaba. Peržiūrimi visi popieriaus gamykloje naudojami procesiniai ir funkciniai cheminiai produktai. Kriterijus netaikomas cheminiams produktams, naudojamiems nuotekoms valyti, nebent išvalytos nuotekos sugrąžinamos į popieriaus gamybos procesą.

Jei 3 lentelėje nenurodyta kitaip, popieriaus gaminyje cheminių medžiagų ir mišinių, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 ⁽⁴⁾ klasifikuojamų priskiriant kurią nors iš toliau nurodytų frazių, koncentracija turi būti ne didesnė kaip 0,10 % masės.

- **1 grupės pavojai:** 1A arba 1B kategorijos kancerogeniškumas, mutageniškumas ir (arba) toksiškumas reprodukcijai (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df.
- **2 grupės pavojai:** 2 kategorijos CMR: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1 kategorijos toksiškumas vandens organizmams: H400, H410; 1 ir 2 kategorijų ūmus toksiškumas: H300, H310, H330; 1 kategorijos toksiškumas įkvėpus: H304; 1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT): H370, H372, 1 kategorijos odą jautrinanti medžiaga ^(*): H317.
- **3 grupės pavojai:** 2, 3 ir 4 kategorijų toksiškumas vandens organizmams: H411, H412, H413; 3 kategorijos ūmus toksiškumas: H301, H311, H331; 2 kategorijos STOT: H371, H373.

Pirmiau nurodytas reikalavimas netaikomas cheminių medžiagų arba mišinių, kurie popieriaus gamybos procese chemiškai modifikuojami taip, kad jokie susiję CLP pavojai jiems nebetaikytini (pvz., neorganiniai flokulantai, skersiniais ryšiais surišančios medžiagos, neorganiniai oksidatoriai ir reduktoriai), naudojimui.

⁽³⁾ 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL L 396, 2006 12 30, p. 1).

⁽⁴⁾ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL L 353, 2008 12 31, p. 1).

^(*) H317 apribojimai taikomi tik komerciniams daiktų produktams, paviršiaus apdailos medžiagoms ir popieriaus kreadavimo medžiagoms.

3 lentelė

Nuo CLP reglamento pavojingumo reikalavimų leidžiančios nukrypti nuostatos ir taikomos sąlygos

Cheminės medžiagos ar mišinio tipas	Naudojimas	Klasifikacija (-os), kuriai (-ioms) taikoma išimtis	Sąlygos, kuriomis taikoma išimtis
Dažikliai ir pigmentai	Naudojami šlapiuose spalvoto popieriaus gamybos procesuose arba apdorojant jo paviršius.	H411, H412, H413	Cheminių produktų tiekėjas turi deklaruoti, kad galima pasiekti 98 % fiksavimo ant popieriaus lygį, ir pateikti instrukcijas, kaip tai galima užtikrinti.
Baziniai dažikliai	Popieriaus, kuris pagamintas daugiausiai iš mechaninės plaušienos ir (arba) nebalintos cheminės plaušienos, dažymas.	H400, H410, H411, H412, H413, H317	Popieriaus gamintojas turi pateikti atitiktis visoms reikiamoms instrukcijoms deklaraciją.
Katjoniniai polimerai (įskaitant polietileniminus, poliamidus ir poliaminus)	Galimi įvairūs naudojimo būdai, pvz., kaip stiprinimo priemonės ar šlapio popieriaus plaušų tinklelio stiprumo, sauso popieriaus stiprumo ar šlapio popieriaus stiprumo didinimas.	H411, H412, H413	Popieriaus gamintojas pateikia atitiktis visoms reikiamoms saugaus naudojimo ir dozavimo instrukcijoms, nurodytoms saugos duomenų lape, deklaraciją.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų svarbių naudojamų cheminių produktų sąrašą ir atitinkamus saugos duomenų lapus arba tiekėjo deklaraciją.

Sąrašo turi būti paryškinti visi cheminiai produktai, kuriuose yra ribojamų pagal CLP reglamentą klasifikuojamų cheminių medžiagų arba mišinių. Ribojamos cheminės medžiagos arba mišinio kiekiui galutiniame gaminyje apskaičiuoti naudojama apytikrė cheminio produkto dozavimo norma ir ribojamos cheminės medžiagos arba mišinio koncentracija (nurodyta saugos duomenų lape arba tiekėjo deklaracijoje), darant prielaidą, kad sulaikymo faktorius yra 100 %.

Jei skaičiuojant naudojamas ne 100 % sulaikymo faktorius arba ribojamos cheminės medžiagos ar mišinio cheminė modifikacija, tai turi būti raštu pagrindžiama kompetentingai institucijai.

Visais atvejais, kai pagal leidžiančią nukrypti nuostatą ribojamos cheminės medžiagos ar mišinio koncentracija galutiniame popieriaus gaminyje yra didesnė kaip 0,10 % masės, pateikiamas įrodymas, kad laikomasi atitinkamų nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sąlygų.

4(c) kriterijus. Chloras

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos ir popieriaus gamintojams. Nors jis taikomas ir perdirbtų plaušų balinimui, jei plaušai ankstesniame gyvavimo cikle buvo balinami chloro dujomis, tai yra priimtina.

Chloro dujos kaip baliklis nenaudojamos. Šis reikalavimas netaikomas su chloro dioksido gamyba ir naudojimu susijusioms chloro dujoms.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad popieriaus gamybos procese chloro dujos kaip baliklis nenaudotos, ir visų susijusių plaušienos tiekėjų deklaracijas.

4(d) kriterijus. Alkilfenoletoksilatai (AEPO)

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos ir popieriaus gamintojams.

AEPO ir kitų alkilfenolių darinių nededama į valomuosius cheminius produktus, spaudos dažams šalinti skirtus cheminius produktus, putodaros inhibitorius, dispergentus ar dangas. Alkilfenolių dariniai apibrėžiami kaip cheminės medžiagos, kurioms skylant susidaro alkilfenolių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia cheminių produktų tiekėjo (-ų) deklaraciją (-as), kad į šiuos produktus nedėta AEPO ar kitų alkilfenolių darinių.

4(e) kriterijus. Spaudos dažams šalinti naudojamos paviršinio aktyvumo medžiagos

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos, iš kurios pašalinti spaudos dažai, gamintojui (-ams).

Visos spaudos dažų šalinimo procese naudojamos paviršinio aktyvumo medžiagos turi būti lengvai biologiškai skaidomos arba turi natūraliai biologiškai suirti (bandymų metodus ir slenkstinius lygius žr. toliau). Vienintelė šio reikalavimo išimtis – paviršinio aktyvumo medžiagų, kurių pagrindas – silikono dariniai, naudojimas, su sąlyga, kad spaudos dažų šalinimo procese susidarantis popieriaus šlamos sudeginamas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir kiekvienos paviršinio aktyvumo medžiagos saugos duomenų lapus arba bandymų ataskaitas. Juose nurodomas bandymo metodas, slenkstinė vertė ir išvada, padaryta taikant vieną iš šių bandymų metodų ir slenkstinių lygių:

- lengvas biologinis skaidumas OECD Nr. 301 A–F (ar lygiaverčiai ISO standartai), kai taikant 301 A ir E metodus per 28 dienas suskyla (įskaitant absorbciją) bent 70 % medžiagų, o taikant 301 B, C, D ir F metodus – bent 60 % medžiagų,
- savaiminis visiškas biologinis skaidumas OECD Nr. 302 A–C (ar lygiaverčiai ISO standartai), kai taikant 302 A ir B metodus per 28 dienas suskyla (įskaitant absorbciją) bent 70 % medžiagų, o taikant 302 C metodą – bent 60 % medžiagų.

Jei naudojamos silikoninės paviršinio aktyvumo medžiagos, pareiškėjas pateikia naudojamų chemijos produktų saugos duomenų lapus ir deklaraciją, kad spaudos dažų šalinimo operacijų šlamos sudeginamas, ir nurodo jo deginimo įrenginį (-ius).

4(f) kriterijus. Biocidinių produktų naudojimo gleivių kontrolei apribojimai

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams.

Organizams, dėl kurių susidaro gleivės vandens apytakos sistemose, kuriose yra plaušų, kontroliuoti naudojamų biocidinių produktų veikliosios medžiagos turi būti patvirtintos naudoti pagal šią paskirtį arba gali būti dar svarstomos dėl tokio patvirtinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 528/2012 ⁽⁵⁾ ir turi nebūti bioakumuliacinės.

Taikant šį kriterijų biologinio kaupimosi potencialas apibūdinamas kaip log Kow (logaritminis oktanolio ir vandens pasiskirstymo koeficientas) $\leq 3,0$ arba eksperimentiniu būdu nustatytas jo biologinio kaupimosi veiksnys turi būti 100.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus arba bandymų ataskaitas. Juose nurodomas bandymo metodas, slenkstinė vertė ir išvada, padaryta taikant vieną iš šių bandymų metodų: OECD 107, 117 arba 305 A–E.

4(g) kriterijus. Azodažiklių naudojimo apribojimas

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams.

Gaminant ES ekologiniu ženklų ženklinamą rašomąjį popierių nenaudojami azodažikliai, kurių vienos ar daugiau azogrupių redukcinio skilimo metu gali išsiskirti vienas ar daugiau aromatinių aminių, nurodytų Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/61/EB ⁽⁶⁾ arba Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 8 priedėlyje.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklų ženklinamą rašomąjį popierių, tiekėjų gautas atitikties šiam kriterijui deklaracijas. Dažiklio tiekėjo deklaracijai pagrįsti pateikiamos bandymų, atliktų pagal atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 10 priedėlyje aprašytus metodus arba lygiaverčius metodus, ataskaitas.

⁽⁵⁾ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL L 167, 2012 6 27, p. 1).

⁽⁶⁾ 2002 m. liepos 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/61/EB, devynioliktą kartą iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 76/769/EEB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimų (azodažikliai) (OL L 243, 2002 9 11, p. 15).

4(h) kriterijus. Metaliniai pigmentai ir dažikliai

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams. Metalinių pigmentų ir dažiklių apibrėžtis pateikiama šio priedo preambulėje.

Dažikliai ar pigmentai, pagaminti iš aliuminio (**), sidabro, arseno, bario, kadmio, kobalto, chromo, vario (**), gyvsidabrio, mangano, nikelio, švino, seleno, stibio, alavo ar cinko, nenaudojami.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinaimą rašomąjį popierių, tiekėjo (-ų) gautas atitikties šio kriterijaus reikalavimams deklaracijas. Tiekėjo deklaracija (-os) pagrindžiama (-os) saugos duomenų lapais ar kitais tinkamais dokumentais.

4(i) kriterijus. Jonų priemaišos dažikliuose

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams.

Jonų priemaišos naudojamuose dažikliuose turi neviršyti šių ribinių verčių: sidabras – 100 ppm; arsenas – 50 ppm; baris – 100 ppm; kadmio – 20 ppm; kobaltas – 500 ppm; chromas – 100 ppm; varis – 250 ppm; gyvsidabris – 4 ppm; nikelis – 200 ppm; švinas – 100 ppm; selenas – 20 ppm; stibis – 50 ppm; alavas – 250 ppm; cinkas – 1 500 ppm.

Apribojimas dėl vario priemaišų netaikomas vario ftalocianino dažikliams.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinaimą rašomąjį popierių, tiekėjo (-ų) gautas atitikties šio kriterijaus reikalavimams deklaracijas. Tiekėjo deklaracija (-os) pagrindžiama (-os) saugos duomenų lapais ar kitais tinkamais dokumentais.

5 kriterijus. Atliekų tvarkymas

Visose plaušienos ir popieriaus gamybos vietose taikoma gamybos procese susidaranti atliekų tvarkymo sistema ir turi būti parengtas atliekų kiekio mažinimo ir tvarkymo planas, kuriame aprašytas gamybos procesas ir įtraukta tokia informacija:

1. atliekų susidarymo prevencijos procedūros;
2. atliekų atskyrimo, panaudojimo ir perdirbimo procedūros;
3. saugaus pavojingųjų atliekų tvarkymo procedūros;
4. tikslai ir uždaviniai nuolat mažinti susidaranti atliekų kiekį ir daugiau jų panaudoti bei perdirbti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia kiekvienos gamybos vietos atliekų kiekio mažinimo ir tvarkymo planą ir atitikties šiam kriterijui deklaraciją.

Laikoma, kad šį kriterijų atitinka pareiškėjai, užsiregistravę ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ir (arba) sertifikuoti pagal ISO 14001, jei:

1. atliekų tvarkymas aprašytas atitinkamos gamybos vietos EMAS aplinkosaugos ataskaitoje arba
2. atliekų tvarkymo klausimas pakankamai aptartas atitinkamai (-oms) gamybos vietai (-oms) išduodant ISO 14001 sertifikatą.

6 kriterijus. Tinkamumas naudoti

Popieriaus gaminyje turi atitikti paskirtį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus dokumentus jai pagrįsti.

Gamintojai turi garantuoti savo gaminių tinkamumą naudoti pateikdami gaminio kokybę paliudijantį dokumentą pagal EN ISO/IEC 17050. Standarte pateikti bendrieji reikalavimai, taikomi tiekėjų deklaracijoms dėl atitikties norminiams dokumentams.

(**) Vario naudojimo apribojimas netaikomas vario ftalocianinui, o aliuminio naudojimo apribojimas netaikomas aliumosilikatams.

7 kriterijus. Ant pakuotės pateikiama informacija

Ant gaminio pakuotės pateikiama bent vienas iš šių informacinių užrašų:

„Spausdinkite ant abiejų pusių“ (taikoma biure spausdinti naudojamam popieriui);

„Rinkite makulatūrą ir grąžinkite perdirbti“.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir kartu pateikia gaminio pakuotės, ant kurios matyti reikalaujama informacija, paveikslą.

8 kriterijus. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Pareiškėjas turi laikytis ES ekologinio ženklo gairėse pateikiamų nurodymų, kaip tinkamai naudoti ES ekologinį ženklą:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Jei naudojamas alternatyvus ženklas su teksto laukeliu, jame pateikiami šie teiginiai:

- Gaminant į orą ir vandenį išmesta mažai teršalų,
- Gaminant sunaudota mažai energijos,
- xx proc. plaušų iš tvarių šaltinių / xx proc. perdirbtų plaušų (pasirinkti tinkamą).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir kartu pateikia gaminio pakuotės, ant kurios aiškiai matyti ženklas, registracijos arba licencijos numeris ir, jei taikoma, teiginiai, kuriuos galima pateikti etiketėje.

II PRIEDAS

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO MINKŠTAJAM POPIERIUI IR JO GAMINIAMS KRITERIJAI

BENDROSIOS NUOSTATOS

Kriterijų tikslai

Taikant kriterijus visų pirma siekiama sumažinti į vandenį išleidžiamų toksinių ir eutrofinių medžiagų kiekį ir su energijos vartojimu susijusią žalą bei pavojus aplinkai (klimato kaitą, rūgštėjimą, ozono sluoksnio nykimą, neatsinaujinančių išteklių eikvojimą). Šiuo tikslu kriterijais siekiama:

- mažinti energijos suvartojimą ir su juo susijusį į orą išmetamų teršalų kiekį;
- mažinant į vandenį išleidžiamų teršalų kiekį ir susidarančių atliekų kiekį mažinti žalą aplinkai;
- mažinti su pavojingųjų cheminių produktų naudojimu susijusią žalą ar pavojų aplinkai ir
- saugoti miškus, reikalaujant, kad perdirbti arba pirminiai plaušai būtų gaunami iš tvariai tvarkomų miškų ir vietovių.

ES ekologinio ženklo suteikimo minkštajam popieriui ir jo gaminiams kriterijai:

1. į vandenį ir orą išmetami teršalai;
2. energijos sąnaudos;
3. plaušai: išteklių saugojimas, tvari miškotvarka;
4. ribojamos pavojingosios cheminės medžiagos ir mišiniai;
5. atliekų tvarkymas;
6. galutiniam gaminiui taikomi reikalavimai;
7. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija.

Ekologiniai kriterijai taikomi plaušienos gamybai, įskaitant visus sudedamuosius procesus nuo pirminių plaušų arba perdirbtų plaušų atvežimo į gamybos vietą iki plaušienos išvežimo iš plaušienos gamyklos. Popieriaus gamybai taikomi ekologiniai kriterijai apima visus popieriaus gamykloje vykdomus sudedamuosius procesus – nuo plaušienos paruošimo minkštajam popieriui gaminti iki vyniojimo ant pagrindinio ritinio.

Jie netaikomi energijos naudojimui ir teršalų išmetimui į vandenį bei orą minkštąjį popierių konvertuojant į minkštojo popieriaus gaminius. Ekologiniai kriterijai neapima žaliavų (pvz., medienos), plaušienos arba galutinio popieriaus gaminio vežimo ir pakavimo.

Vertinimas ir patikra. Kiekvieno kriterijaus apraše nurodyti konkretūs vertinimo ir patikros reikalavimai.

Jei reikalaujama, kad pareiškėjas pateiktų deklaracijas, dokumentus, tyrimų rezultatus, bandymų ataskaitas arba kitus duomenis, kuriais įrodoma atitikties kriterijams, juos gali pateikti atitinkamai pareiškėjas ir (arba) jo tiekėjas (-ai), ir (arba) jų tiekėjai ir pan.

Kompetentingos įstaigos, pripažindamos patvirtinimus, pirmenybę teikia tiems patvirtinimams ir patikroms, kuriuos išdavė arba atliko pagal atitinkamus bandymų ir kalibravimo laboratorijų darniuosius standartus akredituotos įstaigos, ir toms pažymoms, kurias išdavė pagal atitinkamus gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigų darniuosius standartus akredituotos įstaigos.

Prireikus galima taikyti kitus bandymų metodus nei nurodytieji kiekvieno kriterijaus apraše, jei paraišką vertinanti kompetentinga įstaiga pripažįsta, kad jie lygiaverčiai.

Prireikus kompetentingos įstaigos gali reikalauti pagrindžiamųjų dokumentų ir atlikti nepriklausomas patikras ar apsilankyti vietoje, kad patikrintų atitiktį šiems kriterijams.

Minkštojo popieriaus gaminyje turi atitikti visus susijusius tos šalies, kurioje jis pateikiamas rinkai, reikalavimus. Pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, kad gaminyje atitinka šį reikalavimą.

Vartojamų terminų apibrėžtys:

1. orasausės masės tona – orasausės plaušienos tona (OMt), esant 90 % sausiui;
2. cheminė plaušiena – plaušinė medžiaga, gauta iš žaliavos pašalinus didelę dalį ne celiuliozės junginių, kuriuos galima pašalinti apdorojant chemiškai (verdant, pašalinant ligniną, balinant);

3. CMP – cheminė mechaninė plaušiena;
4. CTMP – cheminė termomechaninė plaušiena;
5. plaušiena, iš kurios pašalinti spaudos dažai – plaušiena, pagaminta iš perdirbti skirto popieriaus, iš kurio pašalinti dažai ir kiti teršalai;
6. dažikliai – ryškiaspalvės arba fluorescencinės organinės medžiagos, kurios atrankiosios sugerties būdu suteikia spalvą substratui. Dažikliai yra tirpūs ir (arba) naudojami taip, kad būtų bent laikinai suardoma jų kristalinė struktūra. Dažikliai substrate sulaikomi absorbcijos, tirpymo ir mechaninio sulaikymo būdais arba susidarant joniniams arba kovalentiniams cheminiamis ryšiams.
7. ECF plaušiena – balinta plaušiena, kurioje nėra elementinio chloro;
8. integruota gamyba – plaušienos ir popieriaus gamyba toje pačioje gamybos vietoje. Prieš gaminant popierių plaušiena nedžiovinama. Popieriaus ir (arba) kartono gamyba yra tiesiogiai susijusi su plaušienos gamyba;
9. mechaninės medienos plaušienos popierius arba kartonas – popierius arba kartonas, kuriame mechaninė medienos plaušiena sudaro didžiąją dalį plaušų;
10. metaliniai pigmentai ir dažikliai – dažikliai ir pigmentai, kuriuose daugiau kaip 50 % masės sudaro atitinkamų metalų junginys (-iai);
11. pagrindinis ritinys – vyniotuvu suvyniotas didelis minkštojo popieriaus ritinys, kurio plotis yra per visą minkštojo popieriaus gamybos mašinos plotį arba mažesnis;
12. neintegruota gamyba – prekinės (parduoti skirtos) plaušienos gamyba gamyklose, kuriose nenaudojamos popieriaus gamybos mašinos, arba popieriaus ir (arba) kartono gamyba tik iš kitose gamyklose pagamintos (prekinės) plaušienos;
13. popieriaus gamybos mašinos brokas – popieriaus medžiagos, kurios išmetamos iš popieriaus gamybos mašinos proceso, tačiau kurių savybės leidžia jas vėl naudoti gamybos vietoje, grąžinant jas į tą patį gamybos procesą, kuriam vykstant jos susidarė. Šiame sprendime šis terminas neapima konvertavimo procesų, kurie laikomi skirtingais procesais nuo popieriaus gamybos mašinos procesų;
14. pigmentai – spalvotos, juodos, baltos arba fluorescencinės organinės arba neorganinės kietosios dalelės, kurios paprastai netirpsta nešiklyje arba substrate, į kurį jų dedama, ir kurios tokiame nešiklyje arba substrate nei fiziškai, nei chemiškai nepakinta. Jie išvaizdą keičia atrankiosios absorbcijos ir (arba) šviesos išsklaidymo būdu. Pigmentai paprastai disperguojami nešikliuose arba substratuose, skirtuose naudoti, pavyzdžiui, gaminant spaudos dažus, dažus, plastikus ir kitas polimerines medžiagas. Viso spalvinimo proceso metu pigmentai išlaiko savo kristalinę arba dalelių struktūrą;
15. perdirbti plaušai – plaušai, gauti iš gamybos atliekų arba iš namų ūkių, komercinių, pramoninių ar institucinių objektų, kaip galutinių gaminių naudotojų, atliekų. Šių plaušų pagal numatytąją paskirtį naudoti nebegalima. Prie perdirbtų plaušų nepriskiriamos per technologinį procesą susidarancios medžiagos, kurias galima vėl naudoti tame pačiame technologiniame procese (vietoje susidarantis arba pirktinis popieriaus gamybos mašinos brokas);
16. struktūrinis minkštasis popierius – purus ir gerai drėgmę sugeriantis popierius, šias savybes įgyjantis minkštojo popieriaus gamybos mašina baziniame sluoksnyje specialiai suformavus aiškias didelio ir mažo plaušų tankumo zonas – plaušų kišenėles;
17. TCF plaušiena – balinta plaušiena, kurioje visiškai nėra chloro;
18. TMP – termomechaninė plaušiena.

ES EKOLOGINIO ŽENKLO SUTEIKIMO KRITERIJAI

1 kriterijus. Į vandenį ir orą išmetami teršalai

Išankstinė būtina sąlyga – plaušienos ir popieriaus gamybos vieta privalo atitikti visus susijusius tos šalies, kurioje ji yra, teisinius reikalavimus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties deklaraciją, prie kurios pridedami susiję dokumentai ir plaušienos tiekėjo (-ų) deklaracijos.

1(a) kriterijus Cheminis deguonies suvartojimas (ChDS), siera (S), NOx, fosforas (P)

Reikalavimas grindžiamas informacija apie išmetamą kiekį, lyginant jį su nurodyta pamatine verte. Faktinio išmetamo kiekio ir pamatinės vertės santykis yra išmetamojo kiekio rodiklis.

Bet kurio atskiro išmetamojo parametro rodiklis turi neviršyti 1,3.

Visais atvejais bendras taškų skaičius ($T_{\text{bendras}} = T_{\text{ChDS}} + T_{\text{S}} + T_{\text{NOx}} + T_{\text{P}}$) turi neviršyti 4,0.

Jei gamyba yra neintegruota, pareiškėjas pateikia skaičiavimus, apimančius ir plaušienos, ir popieriaus gamybą.

Plaušienos ir popieriaus gamybos bendras T_{ChDS} apskaičiuojamas, kaip nurodyta toliau (T_{S} , T_{NOx} , T_{P} apskaičiuojami lygiai tokiu pačiu būdu).

Nustatoma su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi i susijusi svartinė (atsižvelgiant į plaušienos i dalį orasausės plaušienos tonoje) išmatuota ChDS vertė ($\text{ChDS}_{\text{plauš.,i}}$, išreikšta kilogramais orasausės masės tonai) ir visos vertės sudedamos. Laikoma, kad orasausės masės tonoje yra 90 % sausosios medžiagos, jei tai plaušiena, ir 95 %, jei tai popierius.

Tuomet su plaušiena susijusi ChDS svartinė vertė ir išmatuota su popieriaus gamyba susijusi ChDS vertė sudedamos ir taip gaunama bendra ChDS vertė ($\text{ChDS}_{\text{bendr.}}$).

Plaušienos gamybos svartinė ChDS pamatinė vertė apskaičiuojama taip pat – visų naudojamos plaušienos rūšių svartinų pamatinių verčių suma ir popieriaus gamybos pamatinė vertė sudedamos ir taip gaunama bendra ChDS pamatinė vertė ($\text{ChDS}_{\text{pamat., bendr.}}$). 1 lentelėje pateikiamos kiekvienos popieriui gaminti naudojamos plaušienos rūšies pamatinės vertės.

Galiausiai bendra ChDS vertė padalijama iš bendros ChDS pamatinės vertės:

$$T_{\text{ChDS}} = \frac{\text{ChDS}_{\text{bendr.}}}{\text{ChDS}_{\text{pamat., bendr.}}} = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{plauš.,i} \times (\text{ChDS}_{\text{plauš.,i}})] + \text{ChDS}_{\text{pop. mašinos}}}{\sum_{i=1}^n [\text{plauš.,i} \times (\text{ChDS}_{\text{pamat., plauš.,i}})] + \text{ChDS}_{\text{pamat. pop. mašinos}}}$$

1 lentelė

Su skirtingų rūšių plaušienos ir popieriaus gamyba susijusių išmetamųjų teršalų pamatinės vertės

Plaušienos rūšis (popierius)	Išmetamieji teršalai (kg/OMt)			
	ChDS _{pamatinė}	P _{pamatinė}	S _{pamatinė}	NOx _{pamatinė}
Balintoji cheminė plaušiena (išskyrus sulfitinę)	16,00	0,025 0,09 ⁽¹⁾	0,35	1,60
Balintoji cheminė plaušiena (sulfitinė)	24,00	0,04	0,75	1,60
Magnefitinė plaušiena	28,00	0,056	0,75	1,60
Nebalintoji cheminė plaušiena	6,50	0,016	0,35	1,60
CTMP/CMP	16,00	0,008	0,20	0,25/0,70 ⁽²⁾
TMP arba trintos medienos plaušiena	3,00/5,40 ⁽³⁾	0,008	0,20	0,25
Perdirbtų plaušų plaušiena, iš kurios nepašalinti spaudos dažai	1,10	0,006	0,20	0,25
Perdirbtų plaušų plaušiena, iš kurios pašalinti spaudos dažai	3,20	0,012	0,20	0,25
	Išmetamieji teršalai (kg/t)			
Minkštojo popieriaus gamyba	1,20	0,01	0,30	0,50
Struktūrinio minkštojo popieriaus gamyba	1,20	0,01	0,30	0,70

⁽¹⁾ Didesnioji vertė taikoma gamykloms, kuriose naudojamas eukaliptas iš regionų, kuriuose gausiau fosforo (pvz., Pirėnų eukaliptas).

⁽²⁾ Išmetamo NOx kiekio vertė, taikoma neintegruotoms CTMP gamykloms, kuriose plaušiena staigiai džiovinama naudojant biomase gautais garais.

⁽³⁾ Labai išbalintos mechaninės plaušienos (70–100 % plaušų gatavame popieriuje) ChDS vertė.

Jeigu toje pačioje gamykloje bendrai gaminama ir šiluma, ir elektros energija, iš bendros sumos galima atimti gamybos vietoje gaminant elektros energiją išmetamą S ir NOx kiekį. Gaminant elektros energiją išmetamų teršalų dalį galima apskaičiuoti pagal šią formulę:

$$2 \times (\text{MWh (elektros energija)}) / [2 \times \text{MWh (elektros energija)} + \text{MWh (šiluma)}].$$

Šioje formulėje elektros energija yra elektros energija, pagaminta kogeneracinėje jėgainėje. Šioje formulėje šiluma yra grynas šilumos kiekis, kurį kogeneracinė jėgainė tiekia plaušienai ir (arba) popieriui gaminti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia išsamius atitiktį šiam kriterijui įrodančius skaičiavimus bei bandymų duomenis ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus, įskaitant bandymų, atliktų taikant toliau nurodytus standartinius nuolatinės arba periodinės stebėsenos bandymų metodus (arba lygiavertčius standartinius metodus, pagal kuriuos gautus duomenis kompetentinga įstaiga priima kaip lygiavertčius mokslinės kokybės duomenis), ataskaitas. ChDS – ISO 15705 arba ISO 6060; NOx – EN 14792 arba ISO 11564; S (sieros oksidai) – EN 14791 arba EPA Nr. 8; S (redukuota siera) – EPA Nr. 15A, 16A arba 16B; S kiekis mazute – ISO 8754; S kiekis akmens anglyse – ISO 19579; S kiekis biomaseje – EN 15289; Bendrasis P – EN ISO 6878.

Išmetamųjų teršalų kiekiui stebėti gali būti naudojami ir greitieji bandymų metodai, su sąlyga, kad jie reguliariai (pvz., kas mėnesį) tikrinami pagal atitinkamus pirmiau nurodytus standartus arba tinkamus jų atitikmenis. Vertinant ChDS, priimtina nuolatinė stebėseną, kurios pagrindas – bendrosios organinės anglies (BOA) analizė, su sąlyga, kad konkrečioje gamybos vietoje nustatyta BOA ir ChDS rezultatų koreliacija.

Jei eksploatavimo leidime nenurodyta kitaip, mažiausias matavimo dažnis yra: ChDS – kasdien, bendrojo P kiekio – kas savaitę. Iš katilų, kurių galia didesnė kaip 50 MW, išmetamas S ir NOx kiekis visais atvejais matuojamas nuolat, o iš katilų ir džioviklių, kurių kiekvieno galia ne didesnė kaip 50 MW, – periodiškai, bent kartą per metus.

Duomenys pateikiami kaip metiniai vidurkiai, išskyrus atvejus, kai:

- gamybos kampanija vykdoma tik ribotą laikotarpį;
- gamykla yra nauja arba rekonstruota; tokiu atveju matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienas iš eilės.

Bet kuriuo atveju duomenys yra priimtini tik jei jie atspindi atitinkamą kampaniją ir jei atlikta pakankamai kiekvieno išmetamojo parametro matavimų.

Pagrindžiamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo dažnis ir pateikiamas ChDS, bendrojo P, S ir NOx taškų skaičiavimas.

Į orą išmetamas teršalų kiekis apima visą išmetamą S ir NOx kiekį, susidarantį gaminant plaušieną ir popierių, įskaitant ne gamybos vietoje generuojamą garą, tačiau atėmus gaminant elektrą išmetamų teršalų kiekį. Į matavimus įtraukiami regeneravimo katilai, kalkių degimo krosnys, garo katilai ir nemalonaus kvapo dujų deginimo krosnys. Įvertinamas ir pasklidžiųjų išmetamųjų teršalų kiekis. Į ataskaitoje pateiktas į orą išmetamos S vertės įtraukiami oksiduotos ir redukuotos S kiekiai. Gaminant šiluminę energiją iš mazuto, anglių ir kito kuro, gaunamo iš išorės, kurio S kiekis yra žinomas, išmetamos S kiekius galima ne matuoti, o apskaičiuoti, ir į juos būtina atsižvelgti.

Į vandenį išleidžiamų teršalų kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Kadangi integruotose gamyklose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų rodiklis, plaušienos gamybos išmetamųjų teršalų vertės prilyginamos nuliui, o bendri plaušienos ir popieriaus gamybos išmetamųjų teršalų kiekiai lyginami su atitinkamomis bendromis plaušienos ir popieriaus gamybos pamatinėmis vertėmis. Lygtyje turi atspindėti kiekvienos plaušienos rūšies, kuriai priskirta savitoji pamatinė vertė iš 1 lentelės, svertinė masė.

1(b) kriterijus. Adsorbuojamieji organiniai halogenai (AOX)

Šis kriterijus skirtas ECF plaušienai – plaušienai, kurioje nėra elementinio chloro.

Gaminant kiekvienos rūšies plaušieną, skirtą ES ekologiniu ženklu ženklinamam minkštajam popieriui gaminti, išmetamų AOX kiekis turi neviršyti 0,17 kg/OMt.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia bandymų ataskaitas, parengtas remiantis AOX bandymų metodu ISO 9562 arba lygiavertčiu metodu, išsamius skaičiavimus, įrodančius atitiktį šiam kriterijui, ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus.

Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją, prie kurios pridedamas įvairių ECF plaušienos, naudojamos plaušienos mišinyje, rūšių sąrašas, jų atitinkami svertiniai koeficientai ir atskiri jų išmetamųjų AOX kiekiai, išreikšti kg orausės plaušienos tonai.

Pagrindžiamuosiuose dokumentuose nurodomas matavimo dažnumas. AOX kiekis matuojamas tik tuose procesuose, kuriuose plaušienai balinti naudojami chloro junginiai. AOX kiekio nereikia matuoti neintegruotosios popieriaus gamybos nuotekose, nebalinamos plaušienos gamybos nuotekose ar kai balinama medžiagomis, kurių sudėtyje nėra chloro.

Į vandenį išleidžiamų AOX kiekiui nustatyti imami nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai nuotekų išleidimo iš gamyklos nuotekų valymo įrenginio taške. Jei nuotekos iš gamyklos išteka į savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginį, gamyklos nuotekų išleidimo taške paimti nefiltruoti ir nenusodinti mėginiai analizuojami, o gauti rezultatai padauginami iš savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio standartinio šalinimo efektyvumo koeficiento. Šalinimo efektyvumo koeficientas grindžiamas savivaldybės arba trečiosios šalies nuotekų valymo įrenginio operatoriaus pateikta informacija.

Informacija apie išmetamuosius kiekius pateikiama kaip metinis vidurkis, gautas iš ne rečiau kaip kas 2 mėnesius atliekamų matavimų rezultatų. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, matavimai atliekami ne trumpiau kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienas iš eilės. Jie turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Jei pareiškėjas visai nenaudoja ECF plaušienos, kompetentingai įstaigai pakanka pateikti atitinkamą deklaraciją.

1(c) kriterijus. CO₂

Pastaba. Šis kriterijus susijęs su bendru gaminant plaušieną ir popierių išmetamu CO₂ kiekiu. Jis netaikomas konvertavimo procesams.

Gaminant technologinę šilumą ir elektros energiją iš iškastinio kuro (gamybos vietoje arba už jos ribų) išmetamo anglies dioksido kiekis turi neviršyti toliau nurodytų ribinių verčių.

1. 1 200 kg CO₂/t paprasto minkštojo popieriaus,
2. 1 850 kg CO₂/t struktūrinio minkštojo popieriaus.

Faktinė išmetamo kiekio vertė apskaičiuojama kaip gaminant plaušieną ir popierių išmetamas kiekis, atsižvelgiant į naudotų plaušienos rūšių mišinį.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia duomenis ir išsamius skaičiavimus, kuriais įrodoma atitiktis šiam kriterijui, ir susijusius pagrindžiamuosius dokumentus.

Kiekvienai naudojamoms plaušienos rūšiai plaušienos gamintojas pareiškėjui pateikia vieną išmetamo CO₂ kiekio vertę, išreikštą kg CO₂/OMt. Pareiškėjas taip pat pateikia vieną atitinkamos (-ų) popieriaus mašinos (-ų), naudojamos (-ų) ES ekologiniu ženklu ženklinamam minkštajam popieriui gaminti, išmetamo CO₂ kiekio vertę. Jei gamykla integruota, galima pateikti vieną bendrą gaminant plaušieną ir popierių išmetamo CO₂ kiekio vertę.

Į duomenis apie išmetamo CO₂ kiekį įtraukiami duomenys, susiję su visais neatsinaujinančiais kuro ištekiais, naudojamais plaušienos ir popieriaus gamybai, taip pat kiekis, išmetamas gaminant elektros energiją (gamybos vietoje ar už jos ribų).

Naudojami 2012 m. birželio 21 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 601/2012 dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo VI priede nurodyti kuro išmetamųjų teršalų faktoriai.

Kai elektros energija gaunama iš tinklo, naudojamas išmetamųjų teršalų faktorius 384 (kg CO₂/MWh) pagal MEERp metodiką⁽¹⁾.

Skaičiavimų arba masės balanso laikotarpis grindžiamas dvylikos mėnesių trukmės gamyba. Jeigu gamykla yra nauja arba rekonstruota, skaičiavimai grindžiami ne trumpesniu kaip 45 stabilus gamyklos darbo dienų iš eilės laikotarpiu. Skaičiavimai turi būti reprezentatyvūs atitinkamai kampanijai.

Kai elektros energija gaunama iš tinklo, naudojama pirmiau pateikta vertė (Europos vidurkis), nebent paraiškos teikėjas pateiktų savo elektros energijos tiekėjo (sutartį sudariusio tiekėjo) vidutinių sąnaudų arba nacionalinio vidurkio nustatymo dokumentus – tokiu atveju paraiškos teikėjas vietoj lentelėje nurodytos vertės gali naudoti tą vertę. Dokumentai, kuriais įrodoma atitiktis, apima technines specifikacijas, kuriose nurodoma vidutinė vertė (t. y. sutarties kopija).

Skaičiuojant išmetamą CO₂ kiekį, įsigytos ir gamybos procesams sunaudotos iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintos energijos kiekis prilyginamas nuliui išmesto CO₂. Pareiškėjas pateikia atitinkamus dokumentus, įrodančius, kad gamykloje iš tiesų naudojama arba iš išorės perkama tokios rūšies energija.

2 kriterijus. Energijos sąnaudos

Šis reikalavimas grindžiamas informacija apie faktines energijos sąnaudas gaminant plaušieną ir popierių, palyginti su savitosiomis pamatinėmis vertėmis.

⁽¹⁾ Su energijos vartojimu susijusių gaminių ekologinio projektavimo metodika (angl. „Methodology for Ecodesign of Energy-related Products“).

Energijos suvartojimas apima elektros energijos ir kuro sąnaudas šilumai gaminti, kurios išreiškiamos taškais ($T_{bendr.}$), kaip nurodyta toliau.

Bendras taškų skaičius ($T_{bendr.} = T_E + T_K$) turi neviršyti 2,5.

Pamatinės vertės energijos sąnaudoms apskaičiuoti pateikiamos 2 lentelėje.

Jei naudojamas plaušienos mišinys, atsižvelgiant į kiekvienos naudojamos plaušienos rūšies proporciją (plaušienos i dalį orasausės plaušienos tonoje) imamos svertinės pamatinės elektros energijos ir kuro sąnaudų šilumai gaminti vertės ir šios vertės sudedamos.

2(a) kriterijus. Elektros energija

Plaušienos ir popieriaus gamybos elektros energijos sąnaudos išreiškiamos taškais (T_E), kaip išdėstyta toliau.

Plaušienos gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi i susijusios elektros energijos sąnaudos ($E_{plaus.,i}$, išreikštos kWh/OMt) apskaičiuojamos taip:

$E_{plaus.,i}$ = įmonėje pagaminta elektros energija + pirкта elektros energija – parduota elektros energija.

Popieriaus gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Analogiškai apskaičiuojamos ir su popieriaus gamyba susijusios elektros energijos sąnaudos ($E_{pop.}$):

$E_{pop.}$ = įmonėje pagaminta elektros energija + pirкта elektros energija – parduota elektros energija.

Galiausiai taškai, apskaičiuoti plaušienos ir popieriaus gamybai, sudedami ir taip gaunamas bendras taškų skaičius (T_E):

$$T_E = \frac{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (E_{plaus.,i})] + E_{pop.}}{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (E_{pamat. plaus.,i})] + E_{pamat. pop.}}$$

Kadangi integruotose gamylose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos elektros energijos sąnaudų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos sąnaudų rodiklis, plaušienos gamybos elektros energijos sąnaudų vertės prilyginamos nuliui, o popieriaus gamyklos elektros energijos sąnaudų vertė apima ir plaušienos, ir popieriaus gamybą.

2(b) kriterijus. Šilumos gamybos kuro sąnaudos

Plaušienos ir popieriaus gamybos kuro sąnaudos išreiškiamos taškais (T_K), kaip išdėstyta toliau.

Plaušienos gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Su kiekviena naudojamos plaušienos rūšimi i susijusios kuro sąnaudos ($K_{plaus.,i}$, išreikštos kWh/OMt) apskaičiuojamos taip:

$K_{plaus.,i}$ = įmonėje pagamintas kuras + pirktas kuras – parduotas kuras – $1,25 \times$ įmonėje pagaminta elektros energija.

Pastaba.

1. Gaminant mechaninę plaušieną, dydžio $K_{plaus.,i}$ (ir jo įtakos skaičiuojant plaušienos T_K) skaičiuoti nereikia, nebent mechaninė plaušiena yra prekinė orasausė plaušiena, kurioje yra bent 90 % sausos medžiagos.
2. Kuro sąnaudos parduodamai šiluminei energijai pagaminti pridedamos prie parduoto kuro kiekio, nurodyto pirmiau pateiktoje formulėje.

Popieriaus gamybos sąnaudų apskaičiavimas. Analogiškai apskaičiuojamos ir su popieriaus gamyba susijusios kuro sąnaudos ($K_{pop.}$, išreikštos kWh/OMt):

$K_{pop.}$ = įmonėje pagamintas kuras + pirktas kuras – parduotas kuras – $1,25 \times$ įmonėje pagaminta elektros energija.

Galiausiai taškai, apskaičiuoti plaušienos ir popieriaus gamybai, sudedami ir taip gaunamas bendras kuro taškų skaičius (T_K):

$$T_K = \frac{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (K_{plaus.,i})] + K_{pop.}}{\sum_{i=1}^n [plaus.,i \times (K_{pamat. plaus.,i})] + K_{pamat. pop.}}$$

2 lentelė

Elektros energijos ir kuro sąnaudų pamatinės vertės

Plaušienos rūšis	Kuro sąnaudos, kWh/OMt $K_{\text{pamatinė}}$		Elektros energijos sąnaudos, kWh/OMt $E_{\text{pamatinė}}$	
	Ne opp	opp	Ne opp	opp
Cheminė plaušiena	3 650	4 650	750	750
Termomechaninė plaušiena (TMP)	0	900	2 200	2 200
Trintos medienos plaušiena (įskaitant presuotą)	0	900	2 000	2 000
Cheminė termomechaninė plaušiena (CTMP)	0	800	1 800	1 800
Perdirbta plaušiena	350	1 350	700	700
Popieriaus rūšis	kWh/t			
Minkštasis popierius	1 950		950	
Struktūrinis minkštasis popierius	3 000		1 500	

opp – orasausė prekinė plaušiena.

Vertinimas ir patikra (taikoma a ir b punktams). Pareiškėjas pateikia išsamius atitiktą šiam kriterijui įrodančius skaičiavimus ir visus susijusius pagrindžiamuosius dokumentus. Taigi, be kitų dalykų, nurodomos bendros elektros energijos ir kuro sąnaudos.

Pareiškėjas apskaičiuoja visas energijos sąnaudas, suskirstydamas jas į plaušienos ir popieriaus gamybos šiluminės energijos (kuro) ir elektros energijos sąnaudas, įskaitant energijos sąnaudas spaudos dažams pašalinti iš makulatūros, iš kurios gaminami perdirbti plaušai. Skaičiuojant energijos sąnaudas neįtraukiama energija, naudojama žaliavoms vežti ir popieriui pakuoti.

Į bendrą šiluminę energiją įtraukiama energija, gauta iš visų rūšių pirktinio kuro. Į ją taip pat įtraukiama šiluminė energija, atgauta deginant išviras ir gamybos procesų atliekas (pvz., medienos atliekas, pjuvenas, tirpalus, makulatūrą, popieriaus broką), ir įmonėje gaminant elektros energiją atgauta šiluminė energija. Tačiau pareiškėjas, skaičiuodamas bendrą šiluminės energijos kiekį, turi įskačiuoti tik 80 % iš šių šaltinių gaunamos šiluminės energijos.

Elektros energija – grynoji iš elektros tinklo gauta elektros energija ir įmonėje pagaminta elektros energija, išmatuota kaip elektrinė galia. Nuotekoms valyti sunaudotos elektros energijos įtraukti nereikia.

Jeigu garas generuojamas kaip šilumos šaltinį naudojant elektros energiją, apskaičiuojama garo šiluminės energijos vertė, padalijama iš 0,8 ir pridama prie bendrų kuro sąnaudų.

Kadangi integruotose gamyklose sunku gauti atskiras plaušienos ir popieriaus gamybos kuro (šilumos) sąnaudų vertes, jeigu yra tik bendras plaušienos ir popieriaus gamybos sąnaudų rodiklis, plaušienos gamybos kuro (šilumos) sąnaudų vertės prilyginamos nuliui, o į popieriaus gamyklos kuro (šilumos) sąnaudų vertę įtraukiama ir plaušienos, ir popieriaus gamyba.

3 kriterijus. Plaušai, išteklių saugojimas, tvari miškotvarka

Plaušų žaliavą gali sudaryti perdirbti arba pirminiai plaušai.

Jokie pirminiai plaušai negali būtų gauti iš genetiškai modifikuotų rūšių augalų.

Visi plaušai turi turėti galiojančius kilmės patvirtinimo sertifikatus, išduotus pagal nepriklausomą trečiųjų šalių sertifikavimo sistemą, pvz., Miškų valdymo tarybos (FSC) taikomą sistemą, Miškų sertifikavimo schemų pripažinimo programą (PEFC) ar lygiavertę sistemą, arba jie turi būti įtraukti į makulatūros važtaraščius pagal standartą EN 643.

Bent 70 % gaminiui arba gamybos linijai skirtų plaušų turi būti gauta iš miškų arba vietovių, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus ir atitinkančių nepriklausomos kilmės patvirtinimo sistemos reikalavimus, ir (arba) iš perdirbtų medžiagų.

Skaičiuojant regeneruotų plaušų kiekį neįskaičiuojamos pakartotinai panaudotos atliekos, kurias galima vėl naudoti tame pačiame procese, kuriame jos susidarė (t. y. vietoje susidarantis arba pirktinis popieriaus gamybos mašinos brokas). Tačiau sunaudojamas konvertavimo operacijų brokas (vietoje susidarantis arba išgytas) gali būti priskaičiuojamas prie perdirbtų plaušų dalies, jei jis įtrauktas į važtaraščius pagal EN 643 standartą.

Visai nesertifikuotai pirminei medžiagai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus jai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus. Tvarios miškotvarkos ir (arba) kilmės patvirtinimo sertifikatus išduodančios sertifikavimo įstaigos turi būti akredituotos arba pripažintos pagal tą sertifikavimo sistemą.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas kompetentingai įstaigai pateikia atitikties deklaraciją, prie kurios prideda galiojantį nepriklausomai išduotą ES ekologiniu ženklu pažymėto minkštojo popieriaus ir visų gaminių arba gamybos linijoje naudojamų plaušų kilmės patvirtinimo sertifikatą. FSC, PEFC arba lygiavertės sistemos pripažįstamos kaip nepriklausomos trečiosios šalies sertifikavimo sistemos. Jei buvo naudojami perdirbti plaušai, o FSC, PEFC ar kitoks lygiavertis sertifikavimas nenaudotas, kaip įrodymai pateikiami važtaraščiai pagal standartą EN 643.

Pareiškėjas pateikia audituotus apskaitos dokumentus, kuriais įrodoma, kad bent 70 % gaminiui arba gamybos linijai skirtų medžiagų gauta iš miškų arba vietovių, valdomų pagal tvarios miškotvarkos principus ir atitinkančių nepriklausomos kilmės patvirtinimo sistemos reikalavimus, ir (arba) iš perdirbtų medžiagų.

Jeigu gaminyje arba gamybos linijoje naudojama nesertifikuota pirminė medžiaga, turi būti pateiktas įrodymas, kad nesertifikuotos pirminės medžiagos dalis neviršija 30 % ir kad jai taikoma patikros sistema, kuria užtikrinama, kad medžiaga būtų gauta iš teisėto šaltinio ir atitiktų visus kitus nesertifikuotai medžiagai taikomus sertifikavimo sistemos reikalavimus.

Jei pagal sertifikavimo sistemą konkrečiai nereikalaujama, kad visa pirminė medžiaga būtų gauta iš genetiškai nemodifikuotų rūšių augalų, pateikiami papildomi įrodymai, kad laikomasi šio reikalavimo.

4 kriterijus. Ribojamos pavojingosios cheminės medžiagos ir mišiniai

Kad įrodytų atitiktį kiekvienam iš 4 kriterijaus subkriterijų, pareiškėjas visų pirma pateikia visų svarbių naudojamų cheminių produktų sąrašą ir atitinkamus dokumentus (pvz., saugos duomenų lapus arba cheminių produktų tiekėjų deklaraciją).

4(a) kriterijus. Labai didelį susirūpinimą keliančių medžiagų (angl. SVHC) ribojimas

Pastaba. Peržiūrimi visi popieriaus gamykloje ir, jei taikoma, minkštojo popieriaus konvertavimo procesuose naudojami procesiniai ir funkciniai cheminiai produktai. Kriterijus netaikomas cheminiams produktams, naudojamiems nuotekoms valyti, nebent išvalytos nuotekos sugrąžinamos į popieriaus gamybos procesą.

Popieriaus gaminyje cheminių medžiagų, nustatytų taikant Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalyje aprašytą procedūrą ir įtrauktų į Kandidatinių labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų sąrašą, koncentracija turi būti ne didesnė kaip 0,10 % masės. Nukrypti nuo šio reikalavimo neleidžiama.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad popieriaus gaminyje SVHC koncentracija yra ne didesnė kaip 0,10 % masės. Deklaracijai pagrįsti pateikiami visų popieriaus gamykloje naudojamų procesinių ir funkcinių cheminių produktų saugos duomenų lapai arba atitinkamos tiekėjų deklaracijos, liudijantys, kad nė viename cheminiame produkte SVHC koncentracija nėra didesnė kaip 0,10 % masės.

Cheminių medžiagų, laikomų SVHC ir įtrauktų į kandidatinių sąrašą pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 59 straipsnio 1 dalį, sąrašas pateikiamas adresu

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp.

Remiamasi paraiškos pateikimo dieną galiojančiu sąrašu.

4(b) kriterijus. Su klasifikavimu, ženkliniu ir pakavimu (angl. CLP) susiję apribojimai

Pastaba. Peržiūrimi visi popieriaus gamykloje ir, jei taikoma, minkštojo popieriaus konvertavimo procesuose naudojami procesiniai ir funkciniai cheminiai produktai. Kriterijus netaikomas cheminiams produktams, naudojamiems nuotekoms valyti, nebent išvalytos nuotekos sugrąžinamos į popieriaus gamybos procesą.

Jei 3 lentelėje nenurodyta kitaip, popieriaus gaminyje cheminių medžiagų ir mišinių, pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 klasifikuojamų priskiriant kurią nors iš toliau nurodytų frazių, koncentracija turi būti ne didesnė kaip 0,10 % masės.

— **1 grupės pavojai:** 1A arba 1B kategorijos kancerogeniškumas, mutageniškumas ir (arba) toksiškumas reprodukcijai (CMR): H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df.

- **2 grupės pavojai:** 2 kategorijos CMR: H341, H351, H361, H361f, H361d, H361fd, H362; 1 kategorijos toksiškumas vandens organizmams: H400, H410; 1 ir 2 kategorijų ūmus toksiškumas: H300, H310, H330; 1 kategorijos toksiškumas įkvėpus: H304; 1 kategorijos specifinis toksiškumas konkrečiam organui (STOT): H370, H372, 1 kategorijos odą jautrinanti medžiaga (*): H317.
- **3 grupės pavojai:** 2, 3 ir 4 kategorijų toksiškumas vandens organizmams: H411, H412, H413; 3 kategorijos ūmus toksiškumas: H301, H311, H331; 2 kategorijos STOT: H371, H373.

Pirmiau nurodytas reikalavimas netaikomas cheminių medžiagų arba mišinių, kurie popieriaus gamybos procese chemiškai modifikuojami taip, kad jokie susiję CLP pavojai jiems nebetaikytini (pvz., neorganiniai flokuliantai, skersiniais ryšiais surišančios medžiagos, neorganiniai oksidatoriai ir reduktoriai), naudojimui.

3 lentelė

Nuo CLP reglamento pavojingumo reikalavimų leidžiančios nukrypti nuostatos ir taikomos sąlygos

Cheminės medžiagos ar mišinio tipas	Naudojimas	Klasifikacija (-os), kuriai (-ioms) taikoma išimtis	Sąlygos, kuriomis taikoma išimtis
Dažikliai ir pigmentai	Naudojami šlapiuose spalvoto popieriaus gamybos procesuose arba apdorojant jo paviršių	H411, H412, H413	Cheminių produktų tiekėjas turi deklaruoti, kad galima pasiekti 98 % fiksavimo ant popieriaus lygį, ir pateikti instrukcijas, kaip tai galima užtikrinti. Popieriaus gamintojas turi pateikti atitiktis visoms reikiamoms instrukcijoms deklaraciją
Poliamidamin-epichlorhidrino (PAE) priemonės šlapio popieriaus stiprumui didinti	Naudojamos kaip stiprinimo priemonės siekiant pagerinti vyniojimo savybes arba padidinti šlapio gaminio stiprumą	H411, H412, H413	Bendras epichlorhidrino (ECH, CAS Nr. 106–89–8) monomero ir jo skilimo produktų 1,3-dichlor-2-propanolio (DCP, CAS Nr. 96–23–1) ir 3-monochlor-1,2-propandiolio (MCPD, CAS Nr. 96–24–2) likučių kiekis turi neviršyti preparato veikliųjų kietųjų medžiagų 0,35 % masės
Glioksalis (perdirbti plaušai)	Priemaišos perdirbtuose plaušuose	H341, H317	Leidžiama viršyti 0,10 % masės koncentraciją tik jei teršalai patenka iš popieriui gaminti naudojamų perdirbtų medžiagų. Tokiu atveju turi būti pateikiami įrodymai, kad laikomasi 6c kriterijaus apraše nurodytų ribinių verčių
Poliamidamin-epichlorhidrino (PAE) pagalbiniai cheminiai produktai <i>Yankee</i> tipo džiovintuve	Naudojamos kaip pagalbinės priemonės gaminant krepinių popierių	H411, H412, H413	Bendras epichlorhidrino (ECH, CAS Nr. 106–89–8) monomero ir jo skilimo produktų 1,3-dichlor-2-propanolio (DCP, CAS Nr. 96–23–1) ir 3-monochlor-1,2-propandiolio (MCPD, CAS Nr. 96–24–2) likučių kiekis turi neviršyti preparato veikliųjų kietųjų medžiagų 0,05 % masės
Katjoniniai polimerai (įskaitant polietileniminus, poliamidus ir poliaminus)	Galimi įvairūs naudojimo būdai, pvz., kaip sulaikymo priemonės ar šlapio popieriaus plaušų tinklelio stiprumo, sauso popieriaus stiprumo ar šlapio popieriaus stiprumo didinimas	H411, H412, H413	Popieriaus gamintojas pateikia atitiktis visoms reikiamoms saugaus naudojimo ir dozavimo instrukcijoms, nurodytoms saugos duomenų lape, deklaraciją

(*) H317 apribojimai taikomi tik komerciniams dažiklių produktams, paviršiaus apdailos medžiagoms ir popieriaus kreidavimo medžiagoms.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų svarbių naudojamų cheminių produktų sąrašą ir atitinkamus saugos duomenų lapus arba tiekėjo deklaraciją.

Sąrašo turi būti paryškinti visi cheminiai produktai, kuriuose yra ribojamų pagal CLP reglamentą klasifikuojamų cheminių medžiagų arba mišinių. Ribojamos cheminės medžiagos arba mišinio kiekiui galutiniame gaminyje apskaičiuoti naudojama apytikrė cheminio produkto dozavimo norma ir ribojamos cheminės medžiagos arba mišinio koncentracija (nurodyta saugos duomenų lape arba tiekėjo deklaracijoje), darant prielaidą, kad sulaikymo faktorius yra 100 %.

Jei skaičiuojant naudojamas ne 100 % sulaikymo faktorius arba ribojamos cheminės medžiagos ar mišinio cheminė modifikacija, tai turi būti raštu pagrindžiama kompetentingai institucijai.

Visais atvejais, kai pagal leidžiančią nukrypti nuostatą ribojamos cheminės medžiagos ar mišinio koncentracija galutiniame popieriaus gaminyje yra didesnė kaip 0,10 % masės, pateikiamas įrodymas, kad laikomasi atitinkamų nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sąlygų.

4(c) kriterijus. Chloras

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos ir popieriaus gamintojams. Nors jis taikomas ir perdirbtų plaušų balinimui, jei plaušai ankstesniame gyvavimo cikle buvo balinami chloro dujomis, tai yra priimtina.

Chloro dujos kaip baliklis nenaudojamos. Šis reikalavimas netaikomas su chloro dioksido gamyba ir naudojimu susijusioms chloro dujoms.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia deklaraciją, kad popieriaus gamybos procese chloro dujos kaip baliklis nenaudotos, ir visų susijusių plaušienos tiekėjų deklaracijas.

4(d) kriterijus. Alkilfenoletoksilatai (AEPO)

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos ir popieriaus gamintojams.

AEPO ir kitų alkilfenolių darinių nededama į valomuosius cheminius produktus, spaudos dažams šalinti skirtus cheminius produktus, putodaros inhibitorius ar dispergentus. Alkilfenolių dariniai apibrėžiami kaip cheminės medžiagos, kurioms skylant susidaro alkilfenolių.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia cheminių produktų tiekėjo (-ų) deklaraciją (-as), kad į šiuos produktus nedėta AEPO ar kitų alkilfenolių darinių.

4(e) kriterijus. Spaudos dažams šalinti naudojamos paviršinio aktyvumo medžiagos

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas plaušienos, iš kurios pašalinti spaudos dažai, gamintojui (-ams).

Visos spaudos dažų šalinimo procese naudojamos paviršinio aktyvumo medžiagos turi būti lengvai biologiškai skaidomos arba turi natūraliai biologiškai suirti (bandymų metodus ir slenkstinius lygius žr. toliau). Vienintelė šio reikalavimo išimtis – paviršinio aktyvumo medžiagų, kurių pagrindas – silikono dariniai, naudojimas, su sąlyga, kad spaudos dažų šalinimo procese susidarantis popieriaus šlamos sudeginamas.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir kiekvienos paviršinio aktyvumo medžiagos saugos duomenų lapus arba bandymų ataskaitas. Juose nurodomas bandymo metodas, slenkstinė vertė ir išvada, padaryta taikant vieną iš šių bandymų metodų ir slenkstinių lygių:

- lengvas biologinis skaidumas OECD Nr. 301 A–F (ar lygiaverčiai ISO standartai), kai taikant 301 A ir E metodus per 28 dienas suskyla (įskaitant absorbciją) bent 70 % medžiagų, o taikant 301 B, C, D ir F metodus – bent 60 % medžiagų;
- savaiminis visiškas biologinis skaidumas OECD Nr. 302 A–C (ar lygiaverčiai ISO standartai), kai taikant 302 A ir B metodus per 28 dienas suskyla (įskaitant absorbciją) bent 70 % medžiagų, o taikant 302 C metodą – bent 60 % medžiagų.

Jei naudojamos silikoninės paviršinio aktyvumo medžiagos, pareiškėjas pateikia naudojamų chemijos produktų saugos duomenų lapus ir deklaraciją, kad spaudos dažų šalinimo operacijų šlamos sudeginamas, ir nurodo jo deginimo įrenginį (-ius).

4(f) kriterijus. Biocidinių produktų naudojimo gleivių kontrolei apribojimai

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams.

Organizmams, dėl kurių susidaro gleivės vandens apytakos sistemose, kuriose yra plaušų, kontroliuoti naudojamų biocidinių produktų veikliosios medžiagos turi būti patvirtintos naudoti pagal šią paskirtį arba gali būti dar svarstomos dėl tokio patvirtinimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 528/2012 ir turi nebūti bioakumuliacinės.

Taikant šį kriterijų biologinio kaupimosi potencialas apibūdinamas kaip log Kow (logaritminis oktanolio ir vandens pasiskirstymo koeficientas) $\leq 3,0$ arba eksperimentiniu būdu nustatytas jo biologinio kaupimosi veiksnys turi būti ≤ 100 .

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus saugos duomenų lapus arba bandymų ataskaitas. Juose nurodomas bandymo metodas, slenkstinė vertė ir išvada, padaryta taikant vieną iš šių bandymų metodų: OECD 107, 117 arba 305 A–E.

4(g) kriterijus. Azodažiklių naudojimo apribojimas

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojams.

Gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą minkštąjį popierių nenaudojami azodažikliai, kurių vienos ar daugiau azogrupių redukcinio skilimo metu gali išsiskirti vienas ar daugiau aromatinių aminių, nurodytų Direktyvoje 2002/61/EB arba Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 8 priedėlyje.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą minkštąjį popierių ir jo gaminius, tiekėjų gautas atitikties šiam kriterijui deklaracijas. Dažiklio tiekėjo deklaracijai pagrįsti pateikiamos bandymų, atliktų pagal atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XVII priedo 10 priedėlyje aprašytus metodus arba lygiaverčius metodus, ataskaitos.

4(h) kriterijus. Metaliniai pigmentai ir dažikliai

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojui arba, kai tinkama, minkštojo popieriaus gaminių gamintojui. Metalinių pigmentų ir dažiklių apibrėžtis pateikiama šio priedo preambulėje.

Dažikliai ar pigmentai, pagaminti iš aliuminio (**), sidabro, arseno, bario, kadmio, kobalto, chromo, gyvsidabrio, mangano, nikelio, švino, seleno, stibio, alavo ar cinko, nenaudojami.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamus minkštojo popieriaus gaminius, tiekėjo (-ų) gautas atitikties šio kriterijaus reikalavimams deklaracijas. Tiekėjo deklaracija (-os) pagrindžiama (-os) saugos duomenų lapais ar kitais tinkamais dokumentais.

4(i) kriterijus. Jonų priemaišos dažikliuose

Pastaba. Šis reikalavimas taikomas popieriaus gamintojui arba, kai tinkama, minkštojo popieriaus gaminių gamintojui.

Jonų priemaišos naudojamuose dažikliuose turi neviršyti šių ribinių verčių: sidabras – 100 ppm; arsenas – 50 ppm; baris – 100 ppm; kadmio – 20 ppm; kobaltas – 500 ppm; chromas – 100 ppm; gyvsidabris – 4 ppm; nikelis – 200 ppm; švinas – 100 ppm; selenas – 20 ppm; stibis – 50 ppm; alavas – 250 ppm; cinkas – 1 500 ppm.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia iš visų dažiklių, naudojamų gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą minkštąjį popierių, tiekėjo (-ų) gautas atitikties šio kriterijaus reikalavimams deklaracijas. Tiekėjo deklaracija (-os) pagrindžiama (-os) saugos duomenų lapais ar kitais tinkamais dokumentais.

4(j) kriterijus. Minkštikliai

Į minkštiklius, naudojamus gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamus minkštojo popieriaus gaminius, negali būti pridėta cheminių medžiagų, priskiriamų H317, H334, CMR kategorijoms arba įtrauktų į Kandidatinį labai didelį susirūpinimą keliančių cheminių medžiagų sąrašą. Be to, į minkštiklius negali būti dedama parabenų, triklozano, formaldehido, formaldehidą išskiriančių medžiagų ar metilizotiazolinono.

Be to, minkštiklio turi būti dedama tiek, kad galutiniame minkštojo popieriaus gaminyje jokios cheminės medžiagos, priskiriamos ribojamų cheminių medžiagų kategorijai pagal CLP reglamentą, kaip nurodyta 4(b) kriterijaus apraše, koncentracija neviršytų 0,010 % masės. Cheminių medžiagų, kurios pagal CLP reglamentą priskiriamos tai pačiai ribojamų cheminių medžiagų kategorijai, bendras kiekis minkštojo popieriaus gaminyje turi neviršyti 0,070 % masės.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia visų svarbių gaminant ES ekologiniu ženklu ženklinamą minkštojo popieriaus gaminių naudojamų minkštiklių sąrašą ir atitinkamų minkštiklių tiekėjų atitikties deklaracijas, atitinkamus saugos duomenų lapus ir, kad įrodytų atitiktį galutiniam gaminiui taikomoms ribinėms vertėms, – pagal pareiškėjo naudojamas minkštiklio dozes apskaičiuotas visų minkštiklyje naudojamų cheminių medžiagų, kurios ribojamos pagal CLP reglamentą, koncentracijos galutiniame ES ekologiniu ženklu ženklinamame minkštojo popieriaus gaminyje vertes.

(**) Aliuminio naudojimo apribojimas netaikomas aliumosilikatams.

5 kriterijus. Atliekų tvarkymas

Visose plaušienos ir popieriaus, įskaitant minkštojo popieriaus gaminius, gamybos vietose taikoma gamybos procese susidarančių atliekų tvarkymo sistema ir turi būti parengtas atliekų kiekio mažinimo ir tvarkymo planas, kuriame aprašytas gamybos procesas ir įtraukta tokia informacija:

1. atliekų susidarymo prevencijos procedūros;
2. atliekų atskyrimo, panaudojimo ir perdirbimo procedūros;
3. saugaus pavojingųjų atliekų tvarkymo procedūros;
4. tikslai ir uždaviniai nuolat mažinti susidarančių atliekų kiekį ir daugiau jų panaudoti bei perdirbti.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia kiekvienos gamybos vietos atliekų kiekio mažinimo ir tvarkymo planą ir atitikties šiam kriterijui deklaraciją.

Laikoma, kad šį kriterijų atitinka pareiškėjai, užsiregistravę ES aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ir (arba) sertifikuoti pagal ISO 14001, jei:

1. atliekų tvarkymas aprašytas atitinkamos gamybos vietos EMAS aplinkosaugos ataskaitoje arba
2. atliekų tvarkymo klausimas pakankamai aptartas atitinkamai (-oms) gamybos vietai (-oms) išduodant ISO 14001 sertifikatą.

6 kriterijus. Galutiniam gaminiui taikomi reikalavimai

6(a) kriterijus. Dažikliai ir optiniai balikliai

Taikant trumpąją standarte EN 646 nustatytą procedūrą turi būti įrodyta, kad dažyto minkštojo popieriaus spalva yra pakankamai atspari (4 arba aukštesnio lygio).

Taikant trumpąją standarte EN 648 nustatytą procedūrą turi būti įrodyta, kad optiniais balikliais apdoroto minkštojo popieriaus spalva yra pakankamai atspari (4 arba aukštesnės pakopos).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas arba cheminių produktų tiekėjas (-ai) pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamai pagal standartą EN 646 ir (arba) EN 648 atliktų bandymų ataskaitas.

Kitu atveju pareiškėjas pateikia deklaraciją, kurioje deklaruoja, kad nenaudota jokių dažiklių ar optiškai aktyvių medžiagų.

6(b) kriterijus. Slimicidai ir antimikrobinės medžiagos

Galutinio minkštojo popieriaus gaminio mėginiai, ištirti pagal EN 1104, turi neslopinti mikroorganizmų augimo.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamas pagal EN 1104 atliktų bandymų ataskaitas.

6(c) kriterijus. Gaminio sauga

Galutiniuose minkštojo popieriaus gaminiuose, kuriuose yra perdirbtų plaušų, jokių toliau išvardytų pavojingųjų cheminių medžiagų koncentracija, nustatyta pagal toliau nurodytus bandymų metodus, neturi viršyti šių verčių:

- formaldehido – 1 mg/dm² pagal standartą EN 1541 (nustatymo šalto vandens ekstrakto metodas);
- glioksolio – 1,5 mg/dm² pagal standartą DIN 54603;
- pentachlorfenolio (PCP) – 2 mg/kg pagal standartą EN ISO 15320 (nustatymo šalto vandens ekstrakto metodas).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus pagal nurodytus standartus atliktų bandymų ataskaitas.

6(d) kriterijus. Tinkamumas naudoti

ES ekologiniu ženklu ženklinamas minkštojo popieriaus gaminyje turi atitikti visus susijusius tos šalies, kurioje jis pateikiamas rinkai, reikalavimus.

Struktūrinio minkštojo popieriaus (dar nekonvertuoto) bazinis sluoksnis turi sugerti ne mažiau kaip 10,0 g vandens vienam gramui minkštojo popieriaus.

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitikties šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus.

Gamintojai turi garantuoti savo gaminių tinkamumą naudoti pateikdami gaminio kokybę paliudijantį dokumentą pagal EN ISO/IEC 17050. Standarte pateikti bendrieji reikalavimai, taikomi tiekėjų deklaracijoms dėl atitikties norminiams dokumentams.

Struktūrinio minkštojo popieriaus atveju pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir atitinkamą pagal EN ISO 12625–8:2010 atlikto bandymo ataskaitą.

7 kriterijus. ES ekologinio ženklo etiketėje pateikiama informacija

Pareiškėjas turi laikytis ES ekologinio ženklo gairėse pateikiamų nurodymų, kaip tinkamai naudoti ES ekologinį ženklą:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Jeį naudojamas alternatyvus ženklas su teksto laukeliu, jame pateikiami šie teiginiai:

- Gaminant į orą ir vandenį išmesta mažai teršalų;
- Gaminant sunaudota mažai energijos;
- xx proc. plaušų iš tvarių šaltinių/xx proc. perdirbtų plaušų (pasirinkti tinkamą).

Vertinimas ir patikra. Pareiškėjas pateikia atitiktis šiam kriterijui deklaraciją ir kartu pateikia gaminio pakuotės, ant kurios aiškiai matyti ženklas, registracijos arba licencijos numeris ir, jei taikoma, teiginiai, kuriuos galima pateikti etiketėje.
